Ազգ
Azg

19 ՅՈՒՆԻՍ 2008 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 116 (4010)

Զոհ հայ-ադրբեջանական սահմանում

Պաշտպանության նախարարության մամուլի ծառայությունը տեղեկացնում է, որ հունիսի 18-ին, ժամը 15.40-ի սահմաններում, Տավուշի մարզի Չինարի գյուղի բնակիչ, 21-ամյա Լևոն Օնիկի Պետրոսյանի վրա Ադրբեջանի գերիշխող բարձունքներին գտնվող հենակետերից դիպուկահար կրակ է բացվել, ինչի հետևանքով Լևոն Պետրոսյանը ծանր վիրավորվել է և հիվանդանոց տեղափոխելու ճանապարհին մահացել:

Հայ-թուրքական սահմանը խախտվել է

Պաշտպանության նախարարության մամուլի ծառայությունը տեղեկացնում է, որ հունիսի 17-ին, ժամը 07.45-ի սահմաններում ահազանգել է Արտաշատի 6-րդ սահմանապահ ուղեկալի ազդանշանային համակարգը: Ժամը 07.45-ին նույն հատվածում հայտնաբերվել են սահմանախախտի ոտնահետքեր, սակայն որոնողական աշխատանքներով ոչ ոք չի հայտնաբերվել: Նույն օրը, ժամը 11.30-ին Թուրքիայի սահմանապահները հայտնել են, որ իրենց մոտ ձերբակալվել է Հայաստանի քաղաքացի, Արտաշատ քաղաքի բնակիչ Արսեն Ավագյանը (ծնված՝ 1971 թ.): Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի հայաստանյան գրասենյակի միջնորդությամբ տարվում են Արսեն Ավագյանին վերադարձնելու աշխատանքներ:

Հայաստանը դրախտավայր է ... բուսակերների համար

Սա ՀՀ արդյունաբերության զարգացման նախարարության զբոսաշրջության վարչության պետ Մեխակ Ապրեսյանի մեջբերումն է Հայաստան ժամանած զբոսաշրջիկի խոսքից: Բնավ չկասկածելով մեր երկրի բուսական հարստության թողած համեմի տպավորությանը, ըստ որում ցանկանալի նույն զբոսաշրջիկներից իմանալ, թե բուսական դրախտավայրն էլ ինչի են նմանեցնում, երբ տեսնում են հազար ու մի հավաստագրերով ու նույնիսկ հայհոյանքներով պղծված մշակութային հուշարձաններ և Երևանում, և մարզերում: Կամ՝ ինչ է զգում Հայաստան ժամանած եվրոպացի կամ ամերիկացի տուրիստը, որ սովոր է իր երկրում փոշեկուլով հավաքվող և ջրի շիթով մաքրվող փողոցներ տեսնել, երբ հայտնվում է մայրաքաղաքի, ասենք, Վերնիսաժի ավերված այգով կամ Տիգրան Մեծի պողոտայով (մինչև «Տաշիր» հանրախանութ ընկած պողոտայի ձախ մայթը Հանրապետության հրապարակից գնալիս), ուր փողոցային առևտրի ամենաաղբոտ կույտերի շարքերում ընկնում է արդեն փափկած ձկան հոտն ու ինչ այն կողմ սարկող և տեղում վաճառվող օղաբլիթի «ծիթապուրը», էլ չասենք մանր վաճառողների ու հենց մայթի կենտրոնում աճած հացի կրպակի մասին: Ինչ է զգում տուրիստը, երբ զուգարան է փնտրում, իսկ նրան ասում են, որ դրա համար ընդամենը մի քանի օր մեկ է ստացվի, քանի որ նոր էկո-զուգարանները դեռ տեղադրված չեն: Իհարկե, նույնիսկ ընդդիմադիր դաշտի ամենաանխիղճ լրագրողը զուգե թե մի պահ վարանի Հայաստան ժամանած հյուրին վերոհիշյալ հարցերը տալ, սակայն փաստ է, որ մինչ պաշտոնյան կխոսեր այս տարվա առաջին եռամսյակում Հայաստան եկած 83 000 տուրիստների և տուրիզմի ոլորտում «ոչ բանկ» և օրեցօր լավացող հյուրանոցային սպասարկման որակի մասին, և մինչ դուք կավարտեք այս հրապարակման ընթերցանությունը, մի քանի տուրիստ այստեղ թե այնտեղ կբախվեն մեր մասնանշած խնդիրներին ու դժվար թե իրենց կարծիքը համերկրացիներին փոխանցելիս չհիշատակեն խնդիրներից ամենաակնառուները՝ Երևանի էկոլոգիական ու սանիտարահիգիենիկ անմխիթար վիճակը, ըստ դեպքերում որակյալ գիդերի պակասն ու էլի խնդիրներ, որ միայն տուրիստի աչքին են զարնում. տեղացիներս սովոր ենք դրանց:

Այնուամենայնիվ, «Ուրբաթ» ակումբի երեկվա քննարկումը հիշեցրեց, որ 2006-ին զբոսաշրջության ոլորտում ընդհանուր եկամուտը կազմել է մոտ 299 մլն դոլար, 2007-ին՝ մոտ 400 մլն դոլար: Վարչության պետի խոսքից ենթադրվում է, որ ընթացիկ տարին նախորդներից չի տարբերվելու: Կնշանակի՝ առավել շատ տուրիստներ են այցելելու Հայաստան և մեր հայտնի Գառնի-Գեղարդի, Սևանի ու Ծաղկաձորի լեռնային հանգստյան տների կողքին, այնուամենայնիվ, տեսնելու և զգալու են այն անհարմարությունները, որոնցից քաջատեղյակ են զբոսաշրջության ոլորտի բանախոսները արդեն 10-15 տարի:

Բայց թող տպավորություն չստեղծվի, թե մեր պաշտոնյաները ձեռքերը ծալած նստած են: Նրանք ոգևորվում են մասնավոր տուրօպերատորական ոլորտի զարգացմամբ (Հայաստանում գործում է զբոսաշրջային 150-ից ավելի ընկերություն) և պատվիրում են ֆիլմեր, որոնք ներկայացնում են Հայաստանը որպես անվտանգ զբոսաշրջության համար հետաքրքրական երկիր: Ֆիլմերը ցուցադրվում են CNN և Euronews հեռուստաընկերություններով: «Խնդիր ունենք նաև ճանապարհները ինֆորմացիոն վահանակներով կահավորելու հետ կապված: Երևան քաղաքում արդեն անցյալ տարվանից այդ ուղղությամբ աշխատանքներ տարվում են, բայց մարզերում այդ խնդիրն, իհարկե, ունենք»: Մ. Ապրեսյանը հավաստիացրեց, որ մարզերում աշխատանքներ տարվում են, բայց կոնկրետ չնշեց, թե որտե՞ղ են տեղադրում ինֆորմացիոն վահանակներ այս օրերին:

ՄԱՐԻԱՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Օբաման վերահաստատեց իր դիրքորոշումը

ԱՄՆ-ի Սենատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում կայացած լսումների ժամանակ, որի ընթացքում քննարկվել է Մարի Յովանովիչի թեկնածության հաստատման հարցը Հայաստանում Միացյալ Նահանգների դեսպանի պաշտոնում նախագահի հավանական դեմոկրատ թեկնածու Բարաք Օբաման վերահաստատել է իր որոշումը ԱՄՆ-ի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման վերաբերյալ: Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախմբի նախագահ Քեն Հաչիկյանին ուղղված նամակում սենատոր Օբաման գրել է. «Ես կիսում եմ Ձեր տեսակետը, համաձայն որի Միացյալ Նահանգները պետք է ճանաչի 1915-1923 թթ. Օսմանյան կայսրությունում կատարված իրադարձությունները: Մենք պետք է ճանաչենք այս ողբերգական իրականությունը: Բուշի վարչակազմի մերժումը այս հարցում անընդունելի է, և ես կշարունակեմ անկեղծորեն արտահայտվել՝ փորձելով համոզել վարչակազմին փոխել իր դիրքորոշումը»: Սենատոր Օբաման արտահայտել է նաև իր մտահոգությունները 2006 թ. Հայաստանում ԱՄՆ-ի նախկին դեսպան Ջոն Մարշալ Էվանսին Հայոց ցեղասպանության մասին անկեղծորեն խոսելու համար պաշտոնից ազատելու կապակցությամբ:

Գագիկ Ջհանգիրյանի կողմնակիցները բողոքում են

Գլխավոր դատախազի նախկին տեղակալ Գագիկ Ջհանգիրյանի համակիրները և «Հասուն գունդ» երիտասարդական ընդդիմադիր կազմակերպության անդամները բողոքի ակցիա էին կազմակերպել Երևանի Կենտրոն և Նորք-Մարաշ առաջին ատյանի դատարանի շենքի մոտ, որտեղ պետք է քննվեր Գ. Ջհանգիրյանի խափանման միջոցը երկարաձգելու վերաբերյալ նախաքննական մարմնի միջնորդությունը: Դատական նիստն ընթացել է դռնփակ: Ջհանգիրյանի կողմնակիցները դատարանի դահլիճի պատուհանների տակ վանկարկել են «Ազատ, անկախ Հայաստան», «Ջհան-գիր-յան», «Հաղթանակ», «Պայքար, պայքար մինչև վերջ»: Հաղորդվում է, որ Գ. Ջհանգիրյանը մի քանի անգամ մոտեցել է լուսամուտին՝ ձեռքով ողջունելով նրանց, այնուհետև բացելով պատուհանը՝ ասել. «Ժողովուրդ, հանգիստ եղեք, սրանց որոշումները նախօրոք են գրված»: Ավելի ուշ պարզվել է, որ միջնորդության քննությունը հետաձգվել է մինչև հունիսի 19:

«Դատարանի որոշումը խոսքի ազատության հաղթանակն է»

«Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումը վերջակետ է դնում Հայաստանի իշխանությունների կողմից «Ա1+» հեռուստաընկերությունը հեռարձակման արտոնագրից զրկելու երկարատև սագայում», ասված է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի «Ա1+» հեռուստաընկերության գործով ընդունված վճռի առթիվ Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Թերրի Դևիսի հայտարարությունում: Վերջինս նշում է, որ այդ վճիռը կայացվեց, երբ Եվրոպայի խորհրդի տարբեր մարմինների բազմաթիվ կոչերը անտեսվել էին Հայաստանի իշխանությունների կողմից: «Դատարանի որոշումը խոսքի ազատության հաղթանակն է: Այն նաև պետք է դաս լինի բոլոր այն կառավարությունների համար, որոնք հակված են կամայականորեն մեկնաբանելու Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածը, որը երաշխավորում է այս հիմնական ազատությունը», ասված է Թերրի Դևիսի հայտարարությունում:

Հերքման իրավունքով

«Ազգի» երեկվա համարում տպագրված «Կդասավանդի՞» ադրբեջանցին Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում» հաղորդագրությանն ի պատասխան ՀԱՀ-ի դասախոսներ դոկտոր Ռոբերտ Աղաջանյանը և դոկտոր Սիվակումար Սիվասուբրամանիանը նամակ են հղել թերթի խմբագրությանը, որում ասվում է, որ իրականությանն է համապատասխանում միայն այն, որ իրենք մեկնում են: «Որոշումը կայացվել է ավելի քան մեկ տարի առաջ՝ մինչ ֆակուլտետի ղեկավարության կազմում որևէ փոփոխություն կատարվելը», ասված է նամակում: Նշվում է նաև, որ «չենք ուզում մանրամասնել, քանի որ շարադրվածը վիրավորական և անհարկի բնույթ է կրում»:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ վերոնշյալ հաղորդագրությունը տարածել էր «Միտք» վերլուծական կենտրոնը, և «Ազգը» միայն արտատպել էր: Սակայն թերթին ուղղված նամակ-հերքումում այնուամենայնիվ չկա գլխավոր հարցի պատասխանը, արդյոք ադրբեջանցին կդասավանդի՞ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում, թե ոչ: Կրկնում ենք մեր երեկվա ակնկալությունն Ամերիկյան համալսարանի ղեկավարությունից՝ հերքել կամ հաստատել ադրբեջանցի դասախոսի վերաբերյալ պնդումը:

Նոր ծրագրեր Ջերմուկի զարգացման համար

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ
Վայոց ձոր-Երևան

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը երեկ այցելեց Վայոց ձորի մարզ՝ քաղաք Ջերմուկ: Ջերմուկի քաղաքապետարանում նախագահի գլխավորությամբ տեղի ունեցավ խորհրդակցություն, որին մասնակցում էին ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Ներսես Երիցյանը, առողջապահության նախարար Հարություն Քուշկյանը, ֆինանսների նախարար Տիգրան Դավթյանը, քաղաքաշինության նախարար Վարդան Վարդանյանը, Վայոց ձորի մարզպետ Վարդգես Մաթևոսյանը, Ջերմուկի քաղաքապետ Վարդան Հովհաննիսյանը և պաշտոնատար այլ անձինք:

Խորհրդակցությունը նվիրված էր Ջերմուկ քաղաքի համալիր զարգացման առաջնահերթություններին, իր առումով առաջին խորհրդակցությունն էր Ջերմուկում նախագահի մասնակցությամբ:

Քաղաքաշինության նախարարը ներկայացրեց Ջերմուկի գլխավոր հատակագիծը, հիմնական խնդիրները՝ կոյուղու, կառուցապատման, ոռոգման ջրագծերի անցկացման և վերանորոգման հետ կապված: Նախագահը քաղաքաշինության նախարարին հանձնարարեց գլոբալ առումով ներկայացնել քաղաքի ընդհանուր զարգացման հայեցակարգը:

Տես էջ 2

Սարյանական գործերի նոր աճուրդ Լոնդոնում

«Սոթբիում» ներկայացված Սարյանի աշխատանքներից «Ծառեր» նկարը (1918) վաճառվել է 260.000 ֆունտ ստեռլինգով: «Սոփին» նկարը (1912), որը ժամանակին նկարիչը նվիրել էր ՀԿԿ առաջին քարտուղար, Սոփինում ծնված Յակով Զարոբյանին, վաճառվել է 100.000 ֆունտ ստեռլինգով:

«Քրիստիզ» աճուրդատանը ներկայացված «Արտանուշ» (1912) աշխատանքը նկարատերը հետ է վերցրել:

«Մակդուգալ» աճուրդատանը՝ Սարյանի ընտանիքի ներկայացրած հետևյալ գործերը վաճառվել են՝ «Արագածը աշնանը» (1922)՝ 300.000 ֆունտ ստեռլինգով, «Աշտարակ. անձրևոտ օր» (1954, յուղաներկ)՝ 60.000 ֆունտ, «Ծաղկած այգին» (1907, ջրաներկ)՝ 22.000 ֆունտ, «Հայկական բնանկարի էսքիզ» (1934, գունամատիտ)՝ 18.000 ֆունտ ստեռլինգով, «Գյուղը լեռներում» (1937, գունամատիտ)՝ 14.000, «Մարշալ Բաղրամյանի պաստառը. Ռիգա» (1947, ջրաներկ)՝ 22.000, «Հայաստան. էսքիզ» (1960, ջրաներկ)՝ 18.000 և 2 գծանկարներ՝ «Հայկական բնանկար» (1968), «Հայկական լեռներ» (1962) վաճառվել են 12.000 ֆունտ ստեռլինգով:

Արագածը աշնանը

Հանրահավաքի մերժումը՝ իշխանության վախի նշան

ԵԽԽՎ նստաշրջանը թերևս սակ էլի չարտոնված հանրահավաք կլինի

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի ատյանից ընդունած բանաձևը Հայաստանում մարտյան իրադարձությունների առնչությամբ ոչ մի դրահանգում առաջընթաց չի գրանցել ու չի կատարվել հայաստանյան իշխանությունների կողմից: Երեկ «Փաստարկ» ակումբում ներկայացնելով Համաժողովրդական շարժման հայտարարությունն այդ առնչությամբ՝ շարժման կենտրոնի ներկայացուցիչ Լևոն Զուրաբյանն ընդգծեց, որ, իրենց գնահատմամբ, Հայաստանը չի կատարել ԵԽԽՎ հիմնական պահանջներից և ոչ մեկը:

Մասնավորապես, Զուրաբյանի խոսքով, ազատ չեն արձակվել «բոլոր քաղբանտարկյալները», չի իրականացվում մարտի մեկի իրադարձությունների անկախ հետաքննություն, դեռևս չկա ոչ մի կասկածյալ կամ մեղադրյալ մարտի մեկի սպանությունների առնչությամբ, չեղյալ չեն հայտարարվել հանրահավաքների օրենքում կատարված վերջին փոփոխությունները, որոնցով սահմանափակումներ են մտցվել հավաքներ անցկացնելու հարցում:

Զուրաբյանի երկրորդ հայտարարությունը վերաբերում էր հունիսի 20-ին հանրահավաք անցկացնելու իրենց հայտը մերժելուն: Ըստ Զուրաբյանի, իշխանությունները պարզապես մերժել են հանրահավաք անցկացնելու շուրջ 45 դիմում, այդ թվում՝ մայիսի 12-ից հայտարարված հանրահավաքի հայտը, որ ընդդիմությունն, այնուամենայնիվ, կանցկացնի հունիսի 20-ին, միայն թե ոչ Ազատության հրապարակում, այլ Մատենադարանին հարող տարածքում:

Համաժողովրդական շարժումն առաջարկում է իշխանություններին համագործակցել ընդդիմության առաջնորդների հետ՝ հանրահավաքը նորմալ կարգով անցկացնելու նպատակով: Իսկ թե հնարավո՞ր է ուժի կիրառում, երբ հանրահավաքն այնուամենայնիվ մնում է չարտոնված. Զուրաբյանը գտնում է, որ իրենց քայլերն անօրինական չեն, ինչպիսի քայլեր չպետք է անի նաև ոստիկանությունը:

«**Ազգի**» հարցին, թե ինչ տևողություն է ունենալու հանրահավաքը և արդյոք այն չի՞ դառնա [illegible], Զուրաբյանը տեղեկացրեց, որ հանրահավաք անցկացնելու մասին իրազեկող հայտում, որ ներկայացվել էր քաղաքապետարան, նշված է ժամը 18-22-ը: Ըստ Զուրաբյանի, հենց իշխանությունները պետք է ընդդիմությանը հնարավորություն տան վերահսկելու իրավիճակը: «Եթե ապօրինի գործողություններով ոստիկանությունը մեզ չխանգարի ու չկարողանանք վերահսկել ժողովրդին, պատասխանատվությունը տեղի ունենալիքի համար չի լինի մեզ վրա», մեր հարցին ի պատասխան նշեց Լևոն Զուրաբյանը:

Մի տեսակ ինքնանպատակ ու արդեն «օդ կրակոցի» որակում է սպասվող հունիսի 20-ի հանրահավաքը: Մյուս կողմից էլ, բնավ հասկանալի չէ իշխանության մերժողական կեցվածքն այն դեպքում, երբ ընդդիմությունը նման քայլերը սարսափի ու վախկոտության զգացման արտահայտությունն է վերագրում: Եվ եթե ասվածը և տեղի ունեցածը փորձենք տեղավորել մեկ հարթության վրա, ստացվում է, որ հունիսի 20-ի հանրահավաքի ժամանակ Մատենադարանին հարող տարածքում ուղղակի ոստիկանական ուժեր չպետք է լինեն, այլապես ևս մեկ անկախ փորձաքննության կարիք կլինի՝ պարզելու, թե ով, ինչպես և ինչ սկսեց ու ի վերջո ով պիտի կրի պատասխանատվությունը:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Միտացիա-խմիտացիա, գուցե մուտացիա՞

Տարու. ահա այսպես էր անվանել իր բարեկամ Վահագն Մուղնեցյանն իր նոր գիրքը, ինչը, այսինքն՝ տաղանդավոր գրողի նոր գիրքը, ինձ շատ ուրախացրեց, միանգամից հերքելով հասարակության մեջ ծավալելու թեմա դարձած մի շարք նույնանմանություններ, որ ամեն ինչ թողած՝ քաղաքականությամբ ու հեղափոխությամբ ենք զբաղված ազգովին, որ լավ գիրք, բարձրորակ գործ չի ստեղծվում, որ... ընթերցող չկա: Ահա իմ բարեկամ Վահագն Մուղնեցյանն իր օրինակով մեկ-մեկ հերքում է այս բոլոր երեքն էլ՝ ցույց տալով, որ ավելի բաներով զբաղվելը, ավել-պակաս խոսելը թողած ամենքը եթե իրենց գործով զբաղվեն, ես երկիրը երկիր կդառնա, գիրք, են էլ հիանալի, ստեղծված է, ես էլ՝ նրա ընթերցողը:

Դե լավ՝ այս հուսադրող թեմայից անցնենք անհույսին՝ քաղաքականությանը և տապակվենք ներքը բազմաթիվ անգամ վառած մեր թավայում:

Ուրեմն՝ ԵԽԽՎ բանաձևի կատարում, մոնտեգրող ԵԽԽՎ նստաշրջան, մեռնենք և նրանք, նրանք և մեռնենք... Հեղինակը ես չեմ այս բաժանման, այլ մեր քաղաքական դաշտը. նոր «տոհիզմա»-ի տեղ և օբյեկտ են գտել, ու մի կողմը եվրոպացիներին ուզում է ապացուցել, որ ինքը դասը լավ է սովորել ու «հինգի» չէ, գոնե «չորսի» արժանի է, մյուս կողմը ուզում է, որ երկիրն ու ապացուցողը «երկու» ստանան ու դրա համար ամեն ինչ անում է:

Արժանանք ընդհանուր տպավորությունը հեռու չէ վերը նկարագրվածից, ու նույնիսկ բանը հասնում է անհեթեթության: Ընդդիմությունը համազեկուցողների հետ հանդիպումից հետո գլուխ է գովում, թե՝ այս հակաժողովրդական, հանցագործ և քաղաքական հետապնդումներ իրականացնող իշխանությունների լեզը փոխեցինք, ինչ կար-չկար պատմել ենք, համազեկուցողներն էլ գլուխներն են տմբացրել, ու մի տես, թե ինչ են, է, մեզ, այսինքն՝ Հայաստանին ձայնի իրավունքից զրկում: Մյուս կողմն ասում է՝ բացատրեցինք, որ բավական քայլեր ենք արել, հո մի գիշերում ժողովրդավար չենք դառնա, ժամանակ պետք է, պատպայի արել, քաղբանտարկյալներին ցույց ենք տվել եվրոպական հանցագործներից: Դեռ ավելացնում են, թե եւ Կոլոմբիեն ինքն էլ կարծես գոհ չէր ընդդիմության ղեկավարի անզիջում կեցվածքից, լավ ցույց է՝ ով ով է:

Մի խոսքով՝ սովորական մարզական միջոցառում, համարյա ֆուտբոլ՝ գնդակը մի դաշտից տանում են մյուսը և հակառակը, բայց... գավառական մակարդակի ֆուտբոլ: Մեկն ասում է՝ բանաձևի պահանջները կատարում ենք, բայց էդ բանաձևը հո կոալիցիան է գրել, կոալիցիան անձամբ չէ՝ իր հուշագիրն ուղարկել է, եվրոպացիներն արտագրել են, մյուսն ասում է՝ իմիտացիա եք անում: Միտացիա-իմիտացիա, էլ նույն ինչ՝ մուտացիա չի՞ լինի...

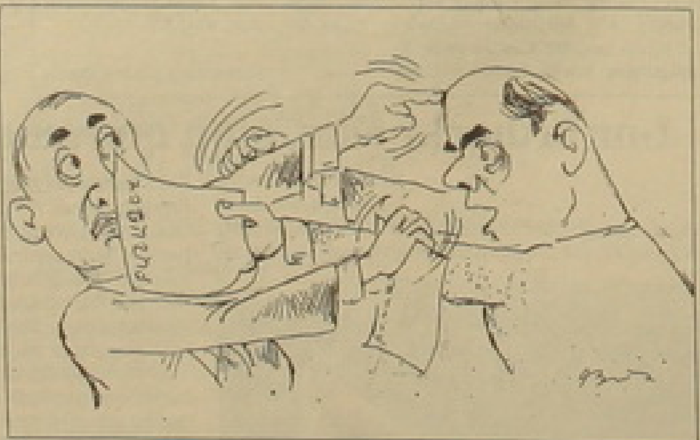

Իրականում այս բոլորը կարող է ծիծաղելի դառնալ, երբ, ասենք, Հայաստանի հարցն այդպես էլ չլսեն մի քանի օր հետո բացվող ԵԽԽՎ նստաշրջանի օրակարգ, ու այդ իրողության պատրվակից այս վերջին օրերի փոխադարձ կուրծքծեծոցիները, ախր, շատ զվարճալի կարող են լինել: Որովհետև՝ պատ փորձել կողմից նայել մեզ, հարցերի քաղաքականներ, խճճված ու կանխած այսերով որ ուզում եք երկիրը սևեռել անել կամ արդարանալ, գինը իշխանական աթոռը չէ՞, որը միայն ու միայն մեզ է պետք և ոչ մեր ժողովրդին, որի տերությունն ու երկիրն է խայտառակ լինում, դու՞ չէ...

Իսկ երկիրն, ինչպես, կարիք ունի փոփոխությունների: Եվ այդ փոփոխությունները պետք է արվեն ոչ ի հեճուկս հասարակության և ոչ էլ՝ «միայն մենք»-ով: Համբերատար, ետևական, հավակնագերծ աշխատանքով միայն: Խոսքը հավակնոտ ծրագրերի մասին չէ, որտեղ մարդ չի հասկանում՝ «հավակնոտ» բառը բացասական իմաստ ունի՞ ավելի, թե՞ չէ. համենայն դեպս բառարաններում հավակնոտ բառի դիմաց բացասական երանգ ունեցող հոմանիշներ են գրված:

Հ.Գ.-Մտահոգվեմ լրացական մասը: Երեկ «Ժառանգություն» խմբակցությունը կալանված պատգամավորներ Մյասնիկ Մալխասյանին և Սասուն Միքայելյանին առաջարկել էր իր շարքերում ընդգրկել մարտի 1-2-ի իրադարձությունները քննող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովում: Վերջինս երեկ իր նիստում ընդունելի չի համարել այդ առաջարկը՝ պատճառաբանելով, որ յուրաքանչյուր խմբակցություն իր անդամներին միայն կարող է առաջարկել հատկացված երկուական տեղերում: Հանձնաժողովը նամակով պետք է պատասխանի Ռ. Հովհաննիսյանի առաջարկին՝ խնդրելով «Ժառանգությունից» պատգամավորներ գործուղել հանձնաժողով: Երեկ այս հանձնաժողովը իր կանոնակարգն էր որոշում, արդյոք և քննարկում էր, թե հատկապես ո՞ր արտախորհրդարանական ուժերին հրավիրել խորհրդակցական ձայնով մասնակցելու հանձնաժողովի աշխատանքներին: Երեկվա նիստը մեկնեց ժամեր և չավարտվեց, այսօր դեռ շարունակություն է ունենալու՝ այդ բարդ խնդիրը լուծելու համար. չեն կարողանում վճռել, թե հատկապես ո՞ր ուժերին հրավիրեն՝ ասենք, խորհրդարանական ընտրություններում մինչև 5 տոկոս հավաքած կուսակցությունների մեջ հրավիրելու համար քանի՞ տոկոս ունենալն է սահմանագիծը: Կամ՝ ո՞ր նախագահի թեկնածուների ներկայացուցիչներին են հրավիրելու (բացի Տեր-Պետրոսյանից, որի անունն առանձին նշված է, որ հրավիրվելու է): Այսօր արդեն պետք է արտախորհրդարանական՝ ուժերին հրավերներ ուղարկվեն:

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Նոր ծրագրեր Ջերմուկի զարգացման համար

1-ին էջից

Նախարար Երիցյանը ներկայացրեց առողջարանային կենտրոնի զարգացման համար Սինգապուրի, Չեխիայի, Բորժոմի օրինակները: Ըստ նախարարի՝ պետք է առողջարաններ հասկացնել լուրջ ծրագրերի իրականացման համար: Երիցյանը կարևորեց եվրոպական միջազգային ասոցիացիային անդամակցելու հարցը. «Տարեկան 15 միլիարդ դոլարի ներդրումներ են արվում առողջարանային զարգացման ոլորտի համար, իսկ Ջերմուկը բոլոր բնական պայմաններն ունի նման հավակնություն ունենալու: Եթե մենք կարողանանք ինտեգրվել այդ ցանցի մեջ և ներդրողներին կարողանանք ներկայացնել հնարավորությունները, ապա հնարավոր է շատ լուրջ տնտեսություն կառուցել այս տարածաշրջանում»:

Առողջապահության նախարարն իր հերթին նշեց, որ տարածաշրջանային առումով ռեաբիլիտացիոն կենտրոն ստեղծելու համար լուրջ աշխատանքներ են տարվում:

Ջերմուկի քաղաքապետն անդրադարձավ Ջերմուկին հուզող բոլոր խնդիրներին՝ Ջերմուկ-Կեչուտ ճանապարհի կառուցմանը, շենքերի ճակատների վերանորոգմանը, ճոպանուղու կառուցման շարունակությանը, ներկայացրեց սահադաշտի կառուցման գաղափարը, որն իր հերթին մարզային հետաքրքրություն է ներկայացնում:

Լուրջ աշխատանքներ են նախատեսված Ջերմուկի կենտրոնում գտնվող 8 հեկտար տարածքով այգու վերականգնման համար:

Խորհրդակցության ամփոփումից հետո նախագահ Սերժ Սարգսյանը տվեց հանձնարարականներ և հավելեց, որ բոլոր հարցերը կդառնան կառավարության քննարկման առարկա: Նախագահը նաև հանձնարարեց քաղաքաշինության նախարարին աշխատանքներ տանել Ջերմուկում ապօրինի կառույցների ապամոնտաժման համար:

Այնուհետև նախագահը մեկնեց նորակառույց հյուրանոց՝ շինարարության «պարկուճի» տեղադրման արարողությանը մասնակցելու համար: Նախագահն այցելեց նաև նորակառույց ճոպանուղու առաջին կանգառ՝ ծանոթանալու իրականացվող շինարարության ընթացքին:

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- ժամը 11.00-ին կառավարության շենքի մոտ կկայանա բողոքի ակցիա ի պաշտպանություն Վարդան Մալխասյանի, Վահան Առոյանի և Արման Բաբաջանյանի:
- ժամը 11.00-ին «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի «Տիգրան Մեծ» սրահում տեղի կունենա «Արմենտել»-ի գլխավոր տնօրենի և ընկերության մյուս տնօրենների մամուլի ասուլիսը՝ 3G համակարգի մեկնարկին նվիրված:
- ժամը 12.00-ին ՄԱԱ-ում քննարկում՝ «Փոփոխությունների ճանապարհը Հայաստանում. բարեփոխումներ վերևի՞ց, թե՞ փոփոխություններ ներքևից» թեմայով: Հիմնական զեկուցողներն են Արմեն Աշոտյանը և Կարապետ Ռուբինյանը:
- ժամը 12.00-ին «Իրավունքի» «Դե ֆակտո» ակումբի հյուրն է Վահան Շիրխանյանը:
- ժամը 12.00 «Հայացք» մամուլի ակումբի հյուրերն են Մելիսա Բրաունը և մարտի 1-2-ի իրադարձությունների հետ կապված կալանավորվածների կանայք:
- ժամը 13.00-ին «Ուրբաթ» ակումբում ներքաղաքական անցուդարձի դիտարկումներով հանդես կգա Համաժողովրդական շարժման ներկայացուցիչ Դավիթ Շահնազարյանը:
- ժամը 14.00-ին Ազգային գրադարանում տեղի կունենա Թաթուլ Բոլորչյանի, Վարդան Կանատուրի և Վազգեն Առաքելյանի բանաստեղծությունների ժողովածուի շնորհանդեսը:
- ժամը 15.30-ին ԳԱԱ նախագահության դահլիճում վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը հանդիպում է գիտնականների հետ:
- ժամը 16.00-ին Կովկասի ինստիտուտում տեղի կունենա քննարկում «Հայաստանը և եվրոպական ու եվրասիական ինտեգրման էստոնական փորձը» թեմայով:
- ժամը 14.00-ին մշակույթի նախարարությունում ասուլիս կտան Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության Սաքսոնիա-Անհալտ երկրամասի մշակույթի, կրթության նախարար Յան-Հենդրիկ Օլբերտցը, ՀՀ մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը և կրթության նախարար Սպարտակ Սեյրանյանը:

Եղանակը Երևանում

Ըստ Հայհիդրոմետի, հունիսի 19-ին Երևանում սպասվում է առանց տեղումների եղանակ: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ +13...+15, ցերեկը՝ +28...+30 աստիճան:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԸ տարի
Հիմնադիր և հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երևան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր ՏԻԳՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) / հեռ. 582960
Լրագրողների սենյակ / հեռ. 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ. 582483
Օպերատիվ լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստաեթերային առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով նյութերը գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 0010

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԴՊՐՈՑ

Բիզնես կառավարման դոկտորի կոչում ստանալու հնարավորություն Երևանում

Այս տարի Երևանում ծրագրվում է բացել կորպորատիվ կառավարման բարձրագույն դպրոց: Թե ինչպիսին կլինի համագործակցությունը մոսկովյան նմանօրինակ դպրոցի հետ, «Ազգի» հետ զրույցում իր կարծիքն է ներկայացնում Ռուսաստանի Դաշնության կառավարությանը կից ժողովրդական տնտեսության ակադեմիայի կորպորատիվ կառավարման բարձրագույն դպրոցի դեկան, տնտեսական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՌԴ վաստակավոր տնտեսագետ ՍԵՐԳԵՅ ՔՈՒԼԻՆՋՅԱՆԸ:

- Ե՞րբ և ինչպե՞ս ծնվեց Երևանում կորպորատիվ կառավարման դպրոց բացելու գաղափարը և որքանո՞վ է դա արդիական:

- Նման դպրոց Երևանում ստեղծելու գաղափար դեռևս 10-15 տարի առաջ ունեցել է ակադեմիկոս Աղանբեկյանը, սակայն մի շարք հանգամանքների պատճառով դա չի հաջողվել իրականացնել: Այդ նպատակի իրագործման այս նոր նախաձեռնությունը պատկանում է բիզնես կառավարման դոկտոր Ռաֆիկ Վանունցին: Վերջինս էլ հենց երևանյան դպրոցի հիմնադիրն է, ով, ի դեպ, ժամանակին ուսանել է մոսկովյան մեր դպրոցում: Վերջերս երևանյան դպրոցի գործունեությանն աջակցելու վերաբերյալ համապատասխան հուշագիր ստորագրվեց Երևանում Ա. Աղանբեկյանի մասնակցությամբ:

Ինձ համար անակնկալ էր բիզնես կառավարման բարձրագույն որակի կադրերի ուսուցման ծրագրերի բացակայությունը Հայաստանում: Հայկական բիզնես դպրոցը կներառի այս երկրի բոլոր առանձնահատկությունները և բաց կլինի համագործակցության համար: Բնականաբար, այն ավելի սերտ կապեր կունենա մոսկովյան դպրոցի հետ:

- Հայաստանում սեփականատերը միաժամանակ զբաղեցնում է տնօրենի, մենեջերի ու էլի մի քանի պաշտոններ: Սա խնդիր չէ՞:

- Երբ ժամանակին սկսում էինք գործունեությունը Մոսկվայի դպրոցում, մեր առաջին հաճախորդները ևս այդ կարգի էին: Տարիների հետ իրավիճակը փոխվեց, այժմ ավելի քիչ սեփականատերեր են ընդունվում, որոնք համատեղում են նաև գործադիր տնօրենի պաշտոնը: Իմ տպավորությամբ, Հայաստանի բիզնես կրթության վիճակը նման է 10-15 տարի առաջվա Ռուսաստանի վիճակին:

- Ինչպիսի՞ դիպլոմ կստանան դպրոցն ավարտողները և ընդունելի կլինի՞ հանրապետության ներսում և նրանից դուրս:

- Այս հարցը մի քանի փուլից է բաղկացած, որոնցից ամենաառաջինը հայաստանյան օրենսդրությանը համապատասխան դպրոցի ստեղծումն է, ապա նաև կադրերի հավաստումը, բնականաբար, առաջին հերթին ռուսաստանյան դպրոցի հետ: Այլ երկրներում բարձր վարկանիշի դիպլոմի համբավ ձևավորելու համար դպրոցը պետք է ունենա ներկայանալի պատմություն, կրթության բարձր որակ, բարձրորակ արևմտյան կրթությամբ դասախոսական կազմ և այլն: Ամենայն հավանականությամբ, դպրոցն ավարտողները սկզբնական շրջանում կստանան ՌԴ կառավարությանն առընթեր ժողովրդական տնտեսության ակադեմիայի դիպլոմ՝ բիզնես կառավարման դոկտորի որակավորմամբ:

- ԱՊՀ որևէ երկրում կա՞ այդօրինակ դպրոց: Եվ արդյոք Հայաստանում այդ դպրոցի ստեղծումը ավելի շատ պայմանավորված չէ՞ ձեր և Աղանբեկյանի հայ լինելով:

- Արդեն 4-րդ տարին Ղազախստանում մենք ունենք այդ փորձը՝ Ալմաթիում գործող մասնավոր դպրոցներից մեկում: Ես այլ օրինակներ չգիտեմ: Երևանում նման դպրոց ունենալը մի քանի նախապայման ունի: Նախ, կարծում եմ, հայերը, որտեղ էլ լինեն, եթե կարող են՝ պետք է իրենց երախտիքն արտահայտեն պատմական հայրենիքի նկատմամբ: Բացի այդ, առկա է նաև ռուսաստանյան դպրոցի զգալի հաջողակ փորձը: Կարևոր է կրթության նկատմամբ մասնագիտական մոտեցումը, և մեր նպատակն է, որ դպրոցի շրջանավարտները համապատասխանեն գործատուների պահանջներին: Ես բիզնես կրթության հետ կապված տարբեր ասոցիացիաներում եմ ներգրավված, միջազգային հանդիպումների ու կոնֆերանսների եմ մասնակցում, բայց գոնե մի տեղ հայ ներկայացուցիչ չեմ հանդիպել: Մեր դպրոցն այնպիսի հաճախորդների համար է, որոնք արդեն իսկ բիզնես կառավարման որոշակի փորձ ունեն: Կրթությունը կլինի եռամյա, տարվա կտրվածքով միջինը քսան մարդ կարող է ընդունվել: Ընդ որում, բախտորոշ կլինեն ինչպես դիմորդները, այնպես էլ դասախոսական կազմը, որի մեծամասնության մասը՝ մոտ 80 տոկոսը, կհրավիրվի արտերկրից:

- Որքանո՞վ է երաշխավորված, որ Երևանում ռուսաստանյան դիպլոմ ստացողները չեն հայտնվի Ռուսաստանում՝ նկատի ունենալով առավել լայն հնարավորությունները:

- Մոսկովյան դպրոցում սկզբում դիմորդների գերակշիռ մասը այնպիսի մարդիկ էին, որոնք արդեն իսկ հաջողել էին իրենց բիզնեսում՝ Աստծո օգնությամբ, համառությամբ, սեփական ուժերի հիման վրա, հանգամանքների բերումով, կապերի միջոցով և այլն: Եվ ընթացքում զգալի է դառ, որ պետք է պահպանել այդ ձեռքբերումները: Դրա համար արդեն կոնկրետ հմտությունների ու գիտելիքների անհրաժեշտություն է առաջանում, որոնք անհրաժեշտ են մրցունակ տնտեսության համար, այլ ոչ՝ «կապերի տնտեսության»: Իրենց իսկ շահերից ելնելով, մեզ մոտ ամենից առաջ կգան նրանք, ովքեր հասել են ինչ-որ հաջողության ու պետք է դառնան շուկայի նորմալ «խաղացողներ», այլ ոչ հարցերը լուծարկեն ռեստորանային մակարդակով: Կարծում եմ, ոչ մեկն էլ ուրիշ տեղ չի գնա, այլ կշարունակի իր գործունեությունը՝ ավելացնելով իր երկրի մրցունակության առավելությունը:

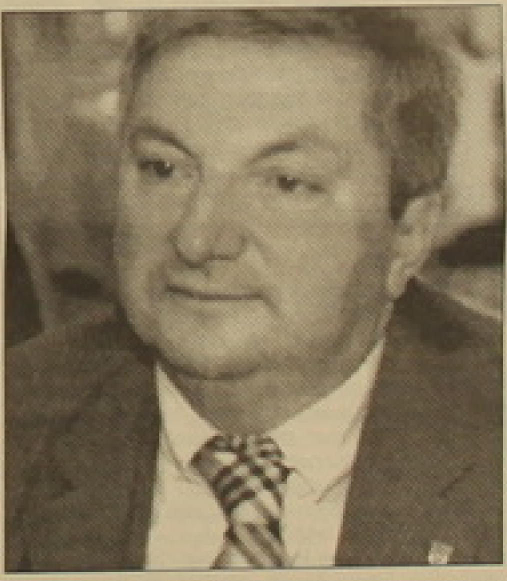

- Նման կրթությունը չի կարող էժան լինել: Արդյոք մեր գործարարները պատրա՞ստ են նման ծախսեր կատարել, այն էլ կրթության համար:

- Դեռևս հին հույներն էին ասում, որ սովորել ուզում են շատերը, բայց վճարել դրա համար՝ քչերը: Դա նաև հետսովետական հիվանդություն է: Բայց արդի տնտեսությունը ամենից առաջ գիտելիքի տնտեսություն է, ուստի պետք է կարևորել: Եթե նայենք, թե հայերն իրենց ինչպես են պահում ռեստորաններում, կազինոներում, ապա հսկայական գումարներ են ծախսվում, մինչդեռ կրթության համար վճարելը հետագա առաջընթացի գրավականն է: Որակյալ կրթությունը չի կարող էժան լինել, բայց այն արդարացնում է: Օրինակ, մոսկովյան դպրոցում, երբ ունկնդիրներին առաջարկվեց անվճար ուսուցում՝ պայմանով, որ կրթություն ստանալուց հետո հետագայում բիզնեսում առաջընթաց գրանցելուց որոշակի տոկոս վճարեն, ոչ մեկը դրան չհամաձայնվեց:

- Արդյոք ռուսաստանյան դպրոցի մագիստրատուրայի (MBA) ծրագիրը հիմք կծառայի՞ երևանյան դպրոցի համար:

- Մոսկվայում մեր դպրոցը պատրաստում է բիզնես կառավարման թե՛ մագիստրոսներ և թե՛ դոկտորներ: Մագիստրատուրայի ծրագրերը հավասարեցվել են Բիզնես կրթության եվրոպական խորհրդում և այժմ անցնում ենք դոկտորի կոչման հավասարեցման նույն ընթացակարգում: Մեր ծրագրերը համապատասխանում են բովանդակության և որակի եվրոպական պահանջներին, նույնը՝ նաև դասախոսական կազմի առնչությամբ: Զուգահեռաբար մենք անդամակցում ենք բիզնես դպրոցների և ծրագրերի ամերիկյան ասոցիացիային:

Հայաստանյան դպրոցում մեր գործունեությունը կսկսենք բիզնես կառավարման դոկտորի ծրագրից:

ՄԱՐԻԱՄ ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելին»՝ 15 օր ժամանակ

Ինտերնետ մատակարարողների հետ պայմանավորվելու համար

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը երեկ քննարկեց ինտերնետ ծառայություններ մատակարարող «Վեբ», «Արմինկո» և «Քրոսնեթ» ընկերությունների բողոքն ընդդեմ «Արմենտել» ընկերության: Ինտերնետ մատուցող ընկերությունները հանձնաժողովին էին դիմել երեք հիմնական հարցերի առնչությամբ: Առաջինը, որ ունենալով մենաշնորհային դիրք հանրային համակցված հեռախոսացանցի համար վարձակալած գծի ծառայությունների շուկայում, «Արմենտել»-ն այդ ցանցի միջոցով վերջնական սպառողներին մատուցում է բարձր արագությամբ և ցածր գներով ինտերնետ հասանելիության ծառայություն («Հայ Լայն»), հանրային համակցված հեռախոսացանցը վարձակալության չտրամադրելով այլ լիցենզավորված ընկերություններին և հնարավորություն չտալով, որ նրանք ևս նման ծառայություններ մատուցեն:

Պրովայդերների բարձրացրած երկրորդ հարցն այն էր, որ ալիքների փոխանցման համար վարձակալած գծերի ծառայությունների շուկայում ունենալով մենաշնորհային դիրք, «Արմենտելը» մերժում է հասկացված գծերի վարձակալության տրամադրումը պրովայդերներին: Ինտերնետ մատակարարներին հուզող երրորդ հարցն էր, որ անհրաժեշտ է Հայաստանում իրականացնել օպտիկամանրաթելային կապով արտաքին կապուղիների մատակարարման շուկայի ուսումնասիրություն և որոշել գերիշխող դիրքի առկայությունը, ինչն էական ազդեցություն է թողնում ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների մանրածախ շուկայի և այնտեղ ձևավորվող գների վրա:

Հանձնաժողովը հարուցել էր վարույթ: Այդ ընթացքում տեղի ունեցած քննարկումների ժամանակ ինտերնետ մատակարարող ընկերությունների ներկայացուցիչները պնդել են, որ «Արմենտել»-ը տեխնիկապես հնարավորություն ունի հեռախոսային գծերը վարձակալությամբ տրամադրելու պրովայդերներին, և որ պահից ընկերությունը համաձայնի և առաջարկի իր հեռախոսագծերի վարձակալության սակագինը, այդ պահից իրենք պատրաստ կլինեն մատուցել վերոնշյալ ծառայությունները: «Արմենտել»-ը դրան պատասխանել էր, որ պատրաստ է իր գծերը վարձակալությամբ տրամադրել հաշվի առնելով տեխնիկական, կազմակերպչական և այլ պայմանների առկայության դեպքում: Ինչ վերաբերում է հասկացված գծերի տրամադրման մերժմանը կամ հետաձգմանը, ապա, ըստ «Արմենտել»-ի պատասխանության, ներկայումս դրանք արդիականացվում են՝ պղնձալարերը փոխարինվում են օպտիկամանրաթելային մալուխներով, միաժամանակ լուծելով նաև տեխնիկական, անվտանգության և արդյունավետության հարցերը:

Հաշվի առնելով խնդրի տեխնիկական առանձնահատկությունները, հանձնաժողովը կողմերին առաջարկել էր համաձայնության գալ: «Արմենտելի» և 7 պրովայդերների («Վեբ», «Նեթսիս», «Արմինկո», «Արֆա Լինք», «Քրոսնեթ», «Կոոնեթ» և «Յուկոմ») միջև ստորագրվել էր հուշագիր, որտեղ ամրագրվել էին մի շարք դրույթներ, փոխգործակցության կանոններ ծառայությունների փոխադարձ տրամադրման, տրաֆիկի փոխանակման վերաբերյալ՝ նպատակ ունենալով բարձրացնելու ինտերնետ ծառայությունների տրամադրման որակը, պաշտպանելու վերջնական օգտագործողի շահերը:

Սակայն, ինչպես նիստի ժամանակ նշեց հանձնաժողովի նախագահ Աշոտ Շահնազարյանը, «Արմենտել»-ը չի կատարել այդ հուշագրի դրույթները: «Կա ծառայություն, որն ուզում են օգտագործել պրովայդերները, սակայն դուք մերժում եք: Հետևաբար, արձանագրվում է, որ գերիշխող դիրքն է սահմանում այդ մերժման հնարավորությունը»: Ապա հանձնաժողովի նախագահն ավելացրեց, որ եթե ընկերությունը պրովայդերներին այդ ծառայությունը մատուցելու հնարավորություն չտրամադրի, ապա պետք է տեխնիկապես հիմնավորի իր արարքը և նոր էլ դադարի տրամադրել այդ ծառայությունները:

«Արմենտելի» ներկայացուցիչները հարցի վերջնական լուծման համար հանձնաժողովին խնդրեցին 15 օր տրամադրել: Հանձնաժողովը քվեարկությամբ համաձայնեց «Արմենտելին» տրամադրել այդ ժամանակը՝ պրովայդերների հետ ծագած հարցում հարաբերությունները պարզելու համար:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Շանթը» և «Աշտարակ-կաթը» ճանաչվեցին գերիշխող դիրք ունեցողներ

Տարեկան մեկ հայաստանցին ուտում է ընդամենը 833 գրամ պաղպաղա՞կ

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը երեկ պաղպաղակի շուկայում գերիշխող դիրք ունեցող ճանաչեց «Շանթ մթերք» և «Աշտարակ-կաթ» ընկերություններին: Համաձայն պաղպաղակի շուկայում գործող 14 տնտեսվարողների ներկայացրած տեղեկատվության, 2007-ին հանրապետությունում արտադրվել է մոտ 2,5 մլն կգ պաղպաղակ և իրացվել՝ է ավելի քան 2,3 մլն կգ պաղպաղակ, իսկ արտահանվել է 130 հազար կիլոգրամը: Իրացման առավել մեծ ծավալներ ունեցել են «Շանթ մթերքը»՝ 30,7 տոկոս, «Աշտարակ-կաթը»՝ 25,8 տոկոս, և «Թամարան»՝ 21,6 տոկոս: Առավել մեծ ծավալներ ունեցող երկու տնտեսվարողները միասին զբաղեցրել են շուկայի 56,5 տոկոսը: Համաձայն «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի, երկու տնտեսվարողներից յուրաքանչյուրը տվյալ ապրանքային շուկայում ճանաչվում է գերիշխող դիրք ունեցող, եթե իրացման ծավալներով նրանք միասին զբաղեցնում են տվյալ շուկայի առնվազն կեսը:

Ի դեպ, ըստ հանձնաժողովի հրապարակած տեղեկատվության, մեկ տարվա ընթացքում Հայաստանում արտադրվել է մոտ 2,5 մլն կգ պաղպաղակ, պարզ է դառնում, որ տարեկան Հայաստանի յուրաքանչյուր բնակիչ (հիմք ընդունելով 3 մլն բնակչության ցուցանիշը) ուտում է 833 գրամ պաղպաղակ: Եթե համեմատենք այս տվյալները 2005-ի հետ, ապա երևում է, որ սպառումը որոշակիորեն նվազել է, քանի որ այն ժամանակ այդ ցուցանիշը մեկ մարդու հաշվով կազմում էր 400 գրամ: Սակայն պաղպաղակ արտադրողները դեռ զգալիորեն սխալվում են, քանի որ տարեկան մեկ միջին բնակիչը Հայաստանում հաստատ շատ ավելի պաղպաղակ է ուտում, քան 833 գրամն է:

Ա. Մ.

Կրթություն

Քննություն. հոգեբանական փորձություն դիմորդների եւ նրանց ծնողների, նաեւ քննությունն ընդունողների համար

Հայկուհին եւ Անին երջանկավարտներ են: Աղջիկներն այս օրերին ավարտական եւ ընդունելության կենտրոնացված քննությունների են մասնակցում եւ արդեն իսկ առաջին քննության արդյունքների հրապարակումից հետո ընկել են ընկճվածության մեջ: Ստացած գնահատականները հայոց լեզվի միասնական քննությունից՝ անհամեմատ ցածր էին, քան նրանք սպասում էին: «Ամեն ինչ, անգամ մայրիկիս անմեղ ժպիտը նյարդայնացնում էր ինձ այն աստիճանի, որ ես կարող էի գոռալ նրա վրա, բարձրաձայն լաց լինել եւ շրխկացնելով դուռը փակվել իմ սենյակում», անկեղծանում է Հայկուհին: Անին էլ է նույնանման վարքով արտակարգ իրավիճակ ստեղծել իրենց տանը՝ դրսեւորելով ագրեսիվություն: Հոգեբանների հետ նրանց հանդիպմանը մասնակցեց նաեւ «Ազգը» այն պարզ պատճառաբանությամբ, որ հայկուհիների ու անիների այս օրերին կարող ենք հանդիպել գրեթե յուրաքանչյուր ընտանիքում, ուր երջանկավարտ կա:

Հոգեբան **Համլիկ Սիմոնյանի** կարծիքով՝ «Քննության կարեւորության աստիճանը պետք է նվազեցնել այն աստիճանի, որ երեխան հասկանա՝ չընդունվելն էլ է սովորական եւ պետք չէ որպես ճակատագրական մահացու ողբերգություն ընկալել: Իհարկե, սա գալիս է ծնողներից, որովհետեւ նրանց վերաբերմունքն է ձեւավորում երեխայի վերաբերմունքը քննության եւ նրա արդյունքների հանդեպ»:

Թե ինչ վերաբերմունք ունեն ծնողներն իրենց երեխաների քննության մասին, բացահայտվում է հայկական հայտնի ասացվածքի օրինակով. «Հիվանդը չէ հիվանդ, այլ հիվանդատերը»: Ի դեպ, «հիվանդության» մասին: Զավեշտական է, բայց փաստ, որ, «Շատ ծնողներ երեխայի սոցիալական դիրքն առավել են կարեւորում, քան նրա երջանկությունը: «Ի վերջո երեխան կարող է դարբին լինել ու այսօրվա նմանատիպ շուկայական հարաբերությունների պայմաններում եւ ֆինանսապես ապահովված լինել, եւ երջանիկ: Մինչդեռ, երբ հայկական հին իներցիան չփոխվի ու սոցիալական ձեւական դիրքը տեղը չզիջի ֆինանսական ապահովությանն ու ինքնաարտահայտմանը աշխատանքի մեջ, դժվար կլինի հոգեբանական հարցերին պատասխանել: Ի վերջո այդ կրթությունը պետք է հետագայում աշխատանք ու եկամուտ դառնա: Երբ դա չկա, կրթությունը ստանալը մի տեսակ ինքնանպատակ է դառնում», համոզված է Հ. Սիմոնյանը:

Հոգեբան **Մարինե Անտոնյանն** էլ մեկ այլ տեսանկյունից է լուսաբանում հարցը: «Մամայի-պապայի սպասումներն անհանգստացնող բաներն են երջանկավարտի կամ դիմորդի համար: Երբ երեխան գիտի, որ ինքն ամեն դեպքում ընդունված է ու սիրված նույն մամայի-պապայի կողմից, բնականաբար կյանքի բոլոր ցնցումներն առավել հանգիստ է տանում, ինչ էլ լինի՝ նա ընդունելի է իր ծնողների համար: Իսկ ընդհանրապես, երբ մարդն ունի հոգեկան առողջություն, ինքնաճանաչման եւ ինքնագնահատման միջոց դրված, ի վերջո հոգեկան առողջ վիճակ, բոլոր քննություններից էլ հաղթանակած դուրս կգա, ինչ բալ էլ հավաքած լինի»:

Մեր հարցին, թե ինչո՞ւ անել, որ քննությունը հոգեկան մեծ տառապանքի չվերածվի քննություն տվողի եւ ծնողների համար, հոգեվերլուծող, հոգեբույժ **Արա Չալիկյանը** պատասխանում է. «Պետք է գնալ հոգեբանական թրեյնինգների, որի կուլտուրան մեզ մոտ չկա: Դա ժամանակ եւ աշխատանք պահանջող պրոցես է եւ պետք է սկսել այն ժամանակ, երբ դիմորդն արդեն սկսում է քննության համար դասախոսների մոտ պարապել: Դիմորդը պետք է հոգեբանորեն նախապատրաստվի, ինչպես մայրը ծննդաբերության պատրաստվելու կարիք ունի: Քննությունը, ինչպես ծննդաբերությունը, ինչպես աշխատանքի ընդունվելը, հոգեբանական փորձություն է, որտեղ իրենց ստուգում են: Հոգեվերլուծական տեսանկյունից դա նման է «ամորձատման», երբ դիմորդը կարող է մտածել, որ չընդունվելու դեպքում ինքը կզրկվի իր նախընտրած հասարակության մեջ առաջ գնալուց: Ուշադրավ է, որ շատերը ձգտում են բուհ ընդունվել վտանգից խուսափելու, ոչ թե գիտելիքներ ձեռք բերելու համար: Օրինակ, բանակից ազատվել, սեռական կամ ամուսնության համար օգնի՝ դիպլոմ ունենալ, ծնողների մանկության չկատարված ցանկությունները իրականացնել՝ տրանսֆերի ձեւով եւ այլն»: Ա. Չալիկյանի կարծիքով. «Քննությունների ժամանակ սթրեսի են ենթարկված եւ երեխաները, եւ ծնողները, եւ հատկապես այն դասախոսները, ովքեր քննություններից առաջ արդեն գիտեն, որ այս երեխան ընդունվել է, քանի որ ծնողը գումարը տվել է, հիմա ինքն այնպես պիտի անի, որ երեխան քննությունն անցնի»: Հոգեվերլուծողն ընդգծում է, որ ծնողների մեջ պետք է հիմնավոր լինի հետեւյալ գաղափարը. «Երկուս կստանաս՝ լավ, հինգ կստանաս՝ շատ լավ, բայց կարեւորը դու ես, ոչ թե գնահատականը: Շատերը շփոթում են լավ գնահատականը իրենց նմանակի եւ իրենց հետ»:

Թե ինչո՞ւ են այդքան ցավոտ եւ հաճախ հոգեկան առողջության ու հետագա կյանքի համար որոշիչ քննությունն ու ընդունելությունն ընդհանրապես, հոգեբանները մեկնաբանում են հետեւյալ կերպ: «Մի հոգեբան ասել է, որ յուրաքանչյուր փոփոխություն սթրես է, ասում է Մարինե Անտոնյանը: Քննություն տվողի վիճակն ավելի վատթար է, քանի որ նա ինքն իրեն մինչ քննությունն արդեն տվել է որոշակի գնահատական, որը քննության ժամանակ ինչ-որ մեկի կողմից հնարավոր է փոփոխվի»:

«Ինքնագնահատականը, որ կարեւոր է բոլորի համար, կարող է փոփոխության ենթարկվել, հնարավոր ցածր գնահատականի դեպքում շատ ցավոտ հոգեբանական վնասվածք պատճառել, հավելում է Արա Չալիկյանը: Դիմորդը ցավ է ապրում, որ իր երեխայական կյանքը չի ունենա, որ հնարավորություն չի ունենա երկրորդ անգամ այդ բուհի դիմորդ լինելու ու իր նախընտրած մասնագիտությունը ձեռք չի բերի եւ ուրիշ կյանք կապրի: Նաեւ՝ ծնողները դժգոհ կմնան իրենից, քանի որ ինքը չի արդարացրել նրանց սպասումները, անվստահության բարդույթ կունենա եւ ինքնագնահատականի իջեցում: Ընդհանրապես հոգեկան ծանր խնդիրներ որպես կանոն առաջանում են այն մարդկանց մեջ, ովքեր մինչեւ սթրեսն ունեցել են նման խնդիրներ: Քննությունն ընդամենը առիթ է, իսկ պատճառները կամ պատճառահետեւանքային առնչությունը պետք է փնտրել մանկության մեջ», կարծում է հոգեբանը:

«Իսկ ինչպե՞ս թուլացնել լարվածությունը» հարցին զուգահեռ գտնում է մասնագիտական այլընտրանքի մոտեցման անհրաժեշտություն. «Կան նեյրոլինգվիստական ծրագրավորումներ, որոնցով կարելի է մարդու հուզմունքը հանել, որ նա գնա, հանգիստ քննություն հանձնելու, բայց իր անձը չի փոխվի դրանից: Սա նշանակում է, որ մեկ ուրիշ խնդրի դեպքում մարդը նորից կընկնի սթրեսի մեջ: Հարկավոր են ավելի պլանային աշխատանքներ, քան «շտապ օգնությունը», որ ուղղակի հարցի մակերեսային, ժամանակավոր հղկում կարող է լինել: Վերջին քննությունների իմ հետազոտությունները ցույց տվեցին, որ քննական համակարգը բարելավվել է, գիտելիքները դրսեւորած երեխաներին ցածր գնահատական դնելը գրեթե անհնար է դարձել, որովհետեւ իրենք բացի գրելուց մի հատ էլ պատճենահանում են տեղում եւ ինտերնետով ստուգում: Սրանք տեխնիկական բարելավումներ են, իսկ սոցիալ-հոգեբանական տեսանկյունից Հայաստանը մի 10 տարով հետ է ընկել առաջվա վիճակից, որովհետեւ առաջ երեխան ընտանիքից դուրս էր գալիս եւ գիտեր, որ ծնողների սերն ու հարգանքը ուղեկից են իրեն, իսկ հիմա երեխան մի նյարդային հայր ունի, որը մտածում է, թե ոնց պիտի փող աշխատի, եւ մայր, որ նույնպես դժգոհ է հայրիկից»:

Անհաջող հանձնած քննությունն անգամ մխիթարական կողմ կարող է ունենալ ուժեղ անձանց համար. «Շատ երեխաներ սթրեսից կարող են ամրանալ եւ առավել նպատակային դառնալ, եւ հաղթանակը գրեթե կանխատեսելի է», գտնում են հոգեբանները: Պակաս կարեւոր չէ, թե ինչի՞ հետեւանքով է երեխան դուրս մնացել՝ ի՞նչ գիտելիքի, պատահականության, թե՞ անարդարության պատճառով: Բոլոր դեպքերում հոգեբանական առողջությունը գերադասելի արդյունք է:

Հոգեբանների կարծիքով՝ քննության ժամանակ ամեն մանրուք կարեւոր է: «Դասախոսի բարյացակամությունը շատ մեծ նշանակություն ունի: Ես կարող եմ հարցն այնպես ձեւակերպել, որ անգամ իմացող երեխան չհասկանա, թե ինչի մասին եմ ես իրեն հարցնում եւ չպատասխանի: Կան շատ երեխաներ, որոնց հուզականությունը խանգարում է իրենց ունեցած գիտելիքները ցուցադրել, քանի որ դրա համար պետք է չենթարկվի քննողի ազդեցությանը», ասում է Համլիկ Սիմոնյանը: «Բուհական համակարգում կարելի է հասնել միայն նրան, որ հարցն այնպես խմբեն, որ դիմորդը ընտրի ու դիմի այլ միջոցների գնահատական ստանալու համար: Այդ առումով քննական գործեր չեն կատարվում: Երբ գիտելիք ունենաս, ինչ քննություն, դու կմնես այդ դասախոսին», գործընկերոջ միտքն լրացնում է Արա Չալիկյանը: Նա նաեւ ուշադրություն է հրավիրում հետեւյալ հանգամանքի վրա. «Հոգեբանների Բայարդ ընտանիքը նշել է երեխայի դաստիարակության համար կարեւոր երկու պայման: Առաջին՝ ծնողներն իրենք պետք է երջանիկ լինեն: Երկրորդ՝ երեխան պետք է հնարավորինս ինքնուրույն լինի: Մինչդեռ հայերը հիմնականում հակառակն են անում: Եվ ունենում ենք երկչոտ, ոչ ինքնուրույն, խայտառակ հուզականությամբ երեխաներ»:

ՄԱՆՈՒԵԼԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Միջնադարյան Հայաստանի նվիրատվական արձանագրությունները՝ Լեւոն Սարգսյանի գրքում

Միջնադարյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական հարցերով զբաղվող մասնագետներին, ինչպես նաեւ եկեղեցու եւ իրավունքի պատմաբաններին է հասցեագրված **Լեւոն Սարգսյանի «Հայաստանի նվիրատվական արձանագրությունները, 9-14-րդ դդ.»** գիրքը, որտեղ մատենագիտական եւ վիմագրական սկզբնաղբյուրների լայն հենքի վրա, բազմաթիվ փաստերի վկայակոչմամբ առաջին անգամ քննարկվում եւ դասդասվում են նվիրատվության եղանակներն ու ձեւերը, անշարժ ու շարժական կալքի ու գույքի, գրքերի, սրբազան մասունքների նվիրատվության եւ առևտուրի հիմնահարցերը: Սակայն գիրքը գրավիչ է նաեւ սովորական ընթերցողի համար:

Հայերեն վիմական արձանագրությունները հարուստ նյութեր են պարունակում Հայաստանի եւ հարեւան երկրների հասարակական-քաղաքական եւ տնտեսական կյանքի ուսումնասիրման տեսակետից: Սակայն այդ կարեւոր աղբյուրները դեռեւս բավարար չափով ուսումնասիրված չեն: Հայկական վիմագրերը առեւտրական գործարքների, պատմական իրադարձությունների եւ իրավական բնույթի հիշատակումների վկայություններ են եւ որոշակի պատկերացում կարող են տալ այս կամ այն ժամանակաշրջանին բնորոշ իրողությունների մասին: Հիշատակագրային, շինարարական, նվիրատվական, իրավականոնական, կրոնաբարոյախոսական եւ խառն արձանագրություններից պատմագիտական առումով առավել մեծ արժեք ունեն նվիրատվական արձանագրությունները, որոնք պարունակում են անուններ եւ տեղանուններ, ունեցվածքի եւ նվիրատվությունների հիշատակություններ, հայոց իշխանների եւ հոգեւոր դասի՝ նվիրատուների եւ նվիրատվություններն ընդունողների մասին մեծարժեք տեղեկություններ՝ ոչ միայն երկրի, նրա տնտեսական, հոգեւոր-մշակութային կյանքի մասին ակամա տարեգրություններ:

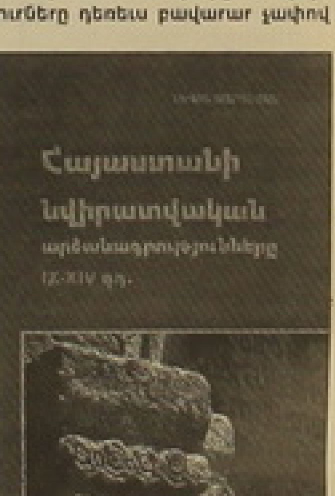

Վիմական արձանագրությունները նույն արժեքն ունեն, ինչ մատենագրական սկզբնաղբյուրները, միայն թե վերջիններս գրվել են մագաղաթի կամ թղթի վրա, իսկ քարակերտ մատենագրությունը՝ ժայռերի եւ հարթեցրած ժայռաբեկորների: Նվիրատվական արձանագրությունների բազառիկ արժեքավոր նմուշներ պահպանվել են Ստեփանոս Օրբելյանի «Պատմություն նահանգին Սիսական» աշխատության էջերում, որոնցից շատերն այսօր չկան՝ եղծվել կամ անհետացել են:

Գրքի «Նվիրատվական հողվածները կանոնական որոշումներում եւ դատաստանագրերում», «Անշարժ ու շարժական կալքերի ու գույքերի նվիրատվություն», «Դրամական նվիրատվությունները եւ պատարագների արարողության օրերը» գլուխներում կարելի է գտնել տեղեկություններ միջնադարյան Հայաստանի կյանքի բոլոր ոլորտների վերաբերյալ, նվիրատվությունների մասին արձանագրությունների օրինակներ, նրանցից քաղված տեղեկությունների պատմահամեմատական վերլուծությամբ:

Լեւոն Սարգսյանի գրում Հայաստանի զարգացած ավատատիրության դարաշրջանի նվիրատվական արձանագրություններն իբրեւ առանձին ուսումնասիրության առարկա առաջին անգամ ամփոփ կերպով գիտական շրջանառության մեջ են դրվում: Ուսումնասիրության ամփոփումը բավական հետաքրքրական դրույթներ ունի: Ահա այդ 14 դրույթներից մեկն ուսումնասիրության հեղինակին բերել է այն եզրակացության, որ միջնադարյան Հայաստանում բարոյական առումով նվիրատվությունները եղել են կամավոր եւ հարկադրական. վերջինս պայմանավորված է եղել օտար նվաճողների տիրապետության ժամանակ սեփական գույքը առավելագույնս եկեղեցու հովանու ներքո պահպանելու եւ բարվոք իրադրության պայմաններում դարձյալ սեփականելու նկատառումով:

Մյուս եզրակացությունները նույնքան հետաքրքրական են:

Իսկ ահա նվիրատվական արձանագրությունների մի շարք ինքնատիպ, դրանով իսկ կառուցվածքով եւ թեմաներով հատկանշական օրինակներ փնտրել գրքում:

Մ. Խ.

«Ադրբեջան-Թուրքիա պատմական ուսումնասիրությունների» հիմնադրամ Անկարայում

Գլխավոր առաջադրանքը «ցեղասպանության հայկական ստերի դեմ» պայքարն է

Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացի ծավալումը, սասանելով թուրքական ժխտողականության դիրքերը, փաստի առջեւ է կանգնեցրել Թուրքիային: Ծավալման պայմաններում Հայոց ցեղասպանությունն օրակարգային է դարձել ԱՄՆ-ում եւ Իսրայելում: Ցեղասպանության հարցում Թուրքիան զրկվելով նույնիսկ դաշնակից երկրների աջակցությունից, հետզհետե կանգնել է մեկուսացման եզրին: Թերեւս այդ առումով պատահական չէր 2006-ի վերջերին արտգործնախարարի կարգավիճակով Աբդուլլահ Գյուլի Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում արած հայտարարությունը. «Այսպես կոչված հայերի ցեղասպանությունն առաջիկա տասը տարիներին լինելու է Թուրքիայի առաջնահերթ խնդիրը, որովհետեւ երրորդ երկրների հետ մեր հարաբերություններն է փչացնում»:

Ստեղծված իրավիճակում Թուրքիան ապավինում է Ադրբեջանի աջակցությանը: Այսպիսով հունիսի 16-ին Անկարայում գործի է անցնում «Ադրբեջան-Թուրքիա պատմական ուսումնասիրությունների» հիմնադրամը «ցեղասպանության հայկական ստերի դեմ համատեղ պայքարի» գլխավոր առաջադրանքով:

Այդ մասին հունիսի 17-ի համարում տեղեկացնում է «գորշ գայլերի» ֆաշիստական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության խոսափող «Ենի չաղ» թերթը: Տեղեկության համաձայն, թուրք-ադրբեջանական այս հիմնադրամը նպատակ է հետապնդում Հայկական հարցն ուսումնասիրել ճշգրիտ գիտելիքների եւ հավաստի վավերագրերի հիման վրա, նպաստել հարցի առնչությամբ ժողովուրդների իրազեկվածության բարձրացմանն ու համաշխարհային հասարակական կարծիքին անաչառ պատմություն մատուցել:

«Ադրբեջան-Թուրքիա պատմական ուսումնասիրությունների» հիմնադրամի Անկարայում անցկացվող եւ հիմնադիր ժողովի բնույթ կրող աշխատանքներին երկու երկրներից մասնակցել են գիտական, քաղաքական գործիչներ, քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններ եւ գործարարներ: Ժողովը կազմակերպչական հարցեր է քննարկել, մշակույթի նախկին նախարար, Ազգայնական շարժում կուսակցության ղեկավար կազմի անդամ, պրոֆ. Նամըք Քեմալ Զեյբեքը նշանակվել է հիմնադրամի գործադիր խորհրդի նախագահ, իսկ Թուրքիայի 9-րդ նախագահ Սուլեյման Դեմիրելն ստացել է հոգաբարձուների խորհրդի նախագահի պաշտոնը: Նրա տեղակալ է նշանակվել վերոհիշյալ հիմնադրամի ստեղծման գլխավոր նախաձեռնող, թուրք գործարար Սինան Էրենքոյը:

«Ենի չաղի» ստացած տեղեկությունների համաձայն, հիմնադրամը ձեռնամուխ է եղել բացի Թուրքիայից եւ Ադրբեջանից, ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայում, Բելգիայում եւ Ռուսաստանում մասնաճյուղեր բացելու աշխատանքներին:

Այնուհետեւ կատարվել է հիմնադրամի շնորհանդեսը, որին մասնակցել են նաեւ ադրբեջանցի պատգամավորներ Նիզամ Ջաֆարովն ու Ասիմ Մոլլազադեն: Նույն օրը, «Հյուրիեթի» վկայությամբ, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի փոխնախագահ Էրենքոյին եւ ադրբեջանցի պատգամավորներին Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում ընդունել է Մեջլիսի նախագահ Քյոքսալ Թոփթանը: Նա մասնավորապես ասել է. «Ձեր հիմնադրամը քաղաքացիական նախաձեռնություն է, որտեղ հավաքվել են 1915-ի իրադարձությունների լավագույն գիտակները», իսկ Էրենքոյը հավելել է. «Գիտակցում ենք, որ մենք այս հարցում շատ ժամանակ ենք կորցրել եւ ստացել լուրջ հարվածներ, հետեւաբար ցանկանում ենք անհապաղ լուծել դա»:

Հ. ՇԱՀԻՆՅԱՆ

Ստամբուլի քրեական դատարանը վերանայել է Զարաքոլուի դատավճիռը

Հունիսի 17-ին Ստամբուլի քրեական երկրորդ ատյանի դատարանը հաստատել է «Ճշմարտությունը մեզ ազատ է դարձնելու» գրքի հրատարակման պատճառով հայտնի հրատարակիչ Ռագըփ Զարաքոլուի դեմ հարուցված «Թուրքիայի Հանրապետությանը հրապարակավ նսեմացնելու» մեղադրանքը եւ թուրքական քրեական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածով դատապարտել է 6 ամսվա ազատազրկման:

Այս պատժամիջոցը, սակայն, դատարանի մեկ այլ որոշմամբ վերափոխվել է 1400 լիրա տուգանքի (ավելի քան 1000 դոլար): Պայմանական հետաձգվել է Զարաքոլուի նկատմամբ սահմանված պատիժը եւ նա ազատ է արձակվել:

Պաշտպանական ճառում, ինչպես նշում է «CNN-Turk»-ը, Զարաքոլուն ասել է. «Օրենսգրքի 301-րդ հոդվածը նպատակ է հետապնդում ամեն մի քննադատությունից պաշտպանել ոչ միայն թուրքական պետության պաշտոնական գաղափարախոսությունը, այլեւ սրբացված պետական կառույցները: Պետական կառույցների սրբացումն, ամեն տեսակի քննադատության իբրեւ նսեմացում որակումը եւ ազգայնականության վերածումը պաշտոնական գաղափարախոսության, յուրահատուկ են ամբողջատիրական պետություններին, ոչ թե ժողովրդավարական»:

Հ. Շ.

Կուբայի հեռուստատեսությունը մեծ դադարից հետո ցուցադրել է Կաստրոյին

Հինգ ամիս տեւած ընդմիջումից հետո Կուբայի հեռուստատեսությունը ցուցադրել է երկրի նախկին ղեկավար Ֆիդել Կաստրոյին: Առիթը նրա հանդիպումն էր Վենեսուելայի նախագահ Ուգո Չավեսի հետ:

Ըստ Կուբայի հեռուստատեսության, Չավեսը իր աշխատանքային այցի ընթացքում մեկուկես ժամ զրուցել է իր վաղեմի բարեկամ եւ զինակից Ֆիդել Կաստրոյի հետ: Ցուցադրված տեսանյութում երեւում է, որ հանդիպման վերջնամասում Կաստրոն ոտքի վրա է: Հրաժեշտի պահին Չավեսը հեռանում է հաղթանակի վստահություն արտահայտող «Մենք կհաղթենք» նախադասությունն արտաբերելով:

Հավանայի լրատվամիջոցների հաղորդումների համաձայն, Ֆիդել եւ Ռաուլ Կաստրոները Չավեսի հետ քննարկել են աշխարհում սկսված պարենային ճգնաժամի հետեւանքների հարցը, ընդգծելով, որ դա ռազմավարական նշանակություն ունի Կուբայի եւ Վենեսուելայի ազգային անվտանգության համար: Նշվել է զուգընկերների արտադրությունն ընդլայնելու անհրաժեշտությունը: Քննարկվել են նաեւ մի շարք ուրիշ համատեղ նախագծեր:

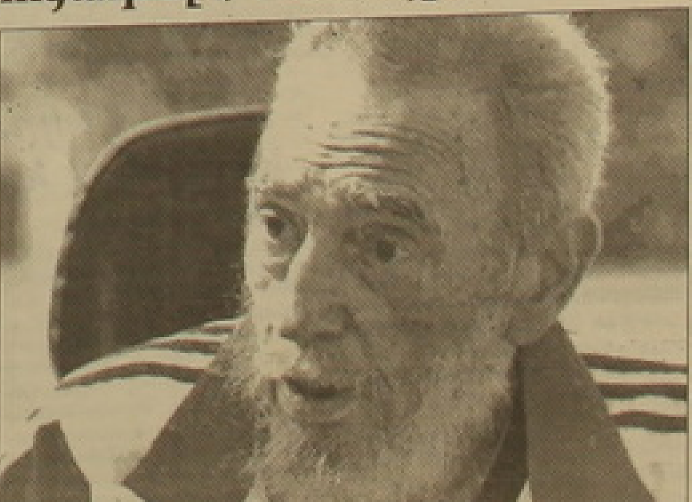

Կուբայի հեռուստատեսությունը Ֆիդել Կաստրոյին վերջին անգամ ցուցադրել էր հունվարի 16-ին, երբ նա ընդունել էր Բրազիլիայի նախագահ Լուիս Ինասիո Լուլա դա Սիլվային:

2006-ին ծանր վիրահատության ենթարկված Ֆիդել Կաստրոն այս տարվա փետրվարի 18-ին հայտարարեց, որ առողջական վիճակի պատճառով ինքը մտադիր չէ կրկին զբաղեցնել պետության ղեկավարի պաշտոնը: Դրանից հետո խորհրդարանի նիստում Պետխորհրդի նախագահի պաշտոնում ընտրվեց Ֆիդելի եղբայրը՝ պաշտպանության նախարար Ռաուլ Կաստրոն:

ԼՈՒՐԵՐ

Ջրհեղեղ Հնդկաստանի հյուսիս-արեւելքում

Հնդկաստանի հյուսիս-արեւելքում՝ Ասսամի նահանգում հորդառատ անձրեւների հետեւանքով ջրածածկ է եղել մոտ 1000 գյուղ: Ավելի քան 700 հազար մարդ զրկվել է օթեւանից: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ աղետյալները փորձում են փրկություն գտնել բարձրադիր վայրերում:

Զոհերի թվի մասին ստույգ տվյալներ չկան, բայց ենթադրվում է, որ զոհվել են տասնյակ մարդիկ: Ջրհեղեղի գոտում պարենի, դեղորայքի, խմելու ջրի սուր պակաս է զգացվում: Առկա է աղեստամոքսային հիվանդությունների տարածման վտանգ:

Հարեւան Արունաչալ Պրադեշի նահանգում հորդառատ անձրեւներն առաջացրել են փլուզումներ եւ սողանքներ: Դրանց հետեւանքով զոհվել են տասնյակ մարդիկ: Ջրաբերուկները փակել են նահանգի գլխավոր ավտոմայրուղիները եւ մարդկանց կտրել արտաքին աշխարհից:

Արեւմտյան Բենգալիայի մայրաքաղաք՝ 14 միլիոնանոց Կալկաթան կազմալուծված վիճակում է: Միայն երեքշաբթի օրն այնտեղ 154 մմ անձրեւ է տեղացել: Լիովին հեղեղված է մի քանի թաղամաս: Տեղ-տեղ ջուրը հասնում է մարդկանց գոտկատեղին:

Օդերեւութաբանները առայժմ եղանակի բարելավում չեն կանխատեսում:

Բեն Լադենի օգնականը դուրս է եկել բրիտանական բանտից

Մեծ Բրիտանիայում բանտից դուրս է եկել իսլամիստ արմատական Աբու Կատադան: Հորդանանապաղեստինյան ծագումով այդ 47-ամյա քարոզիչը համարվում է Ուսամա բեն Լադենի գլխավոր օգնականներից մեկը, նրա «եվրոպական ձեռքը»:

BBC-ն հաղորդում է, որ Աբու Կատադան ազատ է արձակվել գրավի դիմաց:

Իսլամիստ քարոզիչը բանտ էր ընկել, երբ դատարանը նրան մեղավոր էր ճանաչել ահաբեկչությունների կազմակերպման մեջ: Սակայն Մեծ Բրիտանիայի գանգատարկման դատարանը հրաժարվել էր Աբու Կատադային արտաքսել պատմական հայրենիք:

Գրավի դիմաց ազատ արձակելով՝ նրան պարտադրել են խիստ ռեժիմ: Մասնավորապես նա պարտավոր է Լոնդոնի արեւմուտքում գտնվող իր տանը մնալ օրական առնվազն 22 ժամ: Բացի դրանից, էլեկտրոնային թեւկապը բրիտանացի իրավապահներին տեղեկացնում է Աբու Կատադայի բոլոր տեղաշարժերի մասին: Նրան այլեւս չի թույլատրվում հաճախել մզկիթ եւ մասնակցել ժողովների ու հավաքների:

Իսրայել-«Համաս» զինադադար Գազայում հունիսի 19-ից

Իսրայելը եւ պաղեստինյան «Համաս» արմատական խմբավորումը զինադադարի համաձայնության են հասել, որն ուժի մեջ է մտնում հունիսի 19-ին, տեղական ժամանակով ժամը 6-ից: Այդ մասին երեկ հաղորդել է Իսրայելի հանրային ռադիոն:

Բանակցություններում միջնորդի դեր է կատարել Եգիպտոսը, որտեղ էլ անցկացվել են իսրայելա-պաղեստինյան բանակցությունները: Ֆրանս-Պրեսի տվյալներով, բանակցություններին մասնակցել են Իսրայելի պաշտպանության նախարարի օգնական Ամոս Գիլադը եւ «Համասի» ներկայացուցիչ Այմեն Յուսեֆը:

Վերջինս վստահություն է հայտնել, որ Գազայի հատվածում գործող պաղեստինյան բոլոր ռազմականացված խմբավորումները կպահպանեն զինադադարի համաձայնագրի պայմանները: «Եթե Կահիրեում զինադադարին համաձայնած խմբավորումներից որեւէ մեկը ինչ-որ բան անի, ապա դրա համար ինքը պատասխան կտա», զգուշացրել է Այմեն Յուսեֆը:

Համաձայնագիրը վերաբերում է միայն Գազայի հատվածին, եւ «Համասը» հայտարարել է, որ չի արձագանքի Այսրհորդանանում Իսրայելի հնարավոր գործողություններին:

Եգիպտոսի իշխանությունները իրենց հերթին խոստացել են հնարավոր ամեն ինչ անել Այսրհորդանանի եւ Իսրայելի միջեւ համանման զինադադարի կնքումն ապահովելու համար:

Իսրայելի պաշտոնական անձանց հայտարարության մեջ նշվում է, որ բանակցությունների ընթացքում կողմերը համաձայնության են հասել զինադադարի առաջին փուլի շուրջը, որը մասնավորապես ենթադրում է ռազմական գործողությունների դադարեցում եւ Իսրայել-Գազա սահմանային անցակետերի բացում:

«Համասը» տվյալ համաձայնագրից գոհ է, քանի որ զինադադարի առաջին փուլում չի խոսվում իսրայելցի պատանդի, զինվոր Գիլադ Շալիտի արձակման մասին: «Համասի» ղեկավարությունը մտադիր է նրան ազատ արձակել ավելի ուշ՝ Իսրայելում պահվող պաղեստինցի կալանավորների արձակման դիմաց:

Զինադադարի երկրորդ փուլը նախատեսում է Գիլադ Շալիտի արձակում եւ Եգիպտոսին սահմանակից Ռաֆահի անցակետի բացում: Այդ կարեւոր անցակետի բացման բանակցություններ կծավալվեն երկու շաբաթ հետո: Դրանց կմասնակցեն Իսրայելի, «Համասի», Այսրհորդանանի պաղեստինյան իշխանությունների եւ Եվրամիության ներկայացուցիչները:

Դարձյալ Կահիրեում կայանալիք բանակցությունների երկրորդ փուլում քննարկման լուրջ թեմա կդառնան նաեւ Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասի «Ֆաթհ» շարժման եւ «Համաս» արմատական խմբավորման շատ բարդ փոխհարաբերությունները: 2007-ի հունիսից Գազայի հատվածը «Համասի» վերահսկողության տակ է, իսկ Մահմուդ Աբբասը իշխում է միայն Այսրհորդանանում:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Պոեզիայի օր Պարույր Սեւակի ծննդավայրում

Հունիսի 17-ին՝ մեծ բանաստեղծ Պարույր Սեւակի երջանկահիշատակ ծննդյան օրը, նրա հայրենի գյուղում՝ Զանգակատանը, բանաստեղծի ծնողներով անցրած այգու հովանու ներքո, իր շիրիմի առաջ տեղի ունեցավ «Պոեզիայի օր» միջոցառումը, որը ճանաչողության տոն լինելուց բացի համաժողովրդական հարգանքի տուրք էր մեծ բանաստեղծի հիշատակին:

Ներկա էին ՀՀ գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, Արցախի գրողների միության նախագահ Վարդան Հակոբյանը, Արարատի մարզպետ Վարդգես Հովակիմյանը, գրականագետ Դավիթ Գասպարյանը, բանաստեղծներ Երվանդ Պետրոսյանը, Գագիկ Դավթյանը, Վարուժան Խաստուրը, Վարուժան խոյենցը, Մանասեն, Սոնա Վանը, ասմունքող Սիլվա Յուզբաշյանը եւ հանրապետության տարբեր վայրերից ժամանած սեւակյան պոեզիայի երկրպագուներ, ուսանողներ, դպրոցականներ:

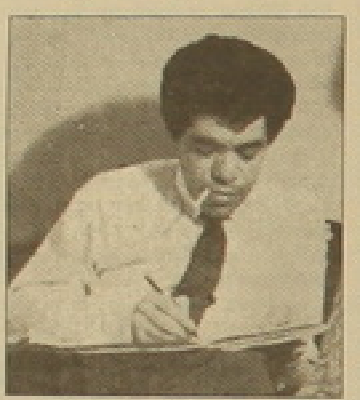

Ասմունքեցին այգով մեկ տարածված էին Պ. Սեւակի ձայնագրությունները մեգաֆոնային ռեփիների հնչյունների ներքո: Հնչեցին նաեւ Պ. Սեւակի խոսքով գրված երգեր «Շառավղան» համույթի մեներգիչ Գ. Համբարյանի սխանչելի կատարմամբ:

Այս տարի Գրողների միությունը Մանասեին հանձնվեց «Գարուն» ամսագրի մրցանակը, իսկ միջոցառումը եզրափակվեց Արարատի մարզպետի սահմանած «Պ. Սեւակի անվան գրական մրցանակ»-ը բանաստեղծ Հրաչիկ Արայինին հանձնումով:

ԱՎԵՏԻՔ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
Ծանապարհի մասին

Սեւակյան ավանդ

1971-ի հունիսի 17-ին ավտովթարի հետեւանքով կյանքից հեռացավ մեծն Պարույր Սեւակը: Բայց ավտովթարը նյութական աշխարհի դրսեւորումն էր: Հոգեւոր վթարը՝ խորը հիասթափությունն ու ծայրաստիճան լարվածությունը դարձել էին նրա կյանքի ուղեկիցը: Եվ այդ վիճակին նրան հասցրել էր այն մթնոլորտը, որը տիրում էր անձնուր եւ որի հոգեւոր հայրը ինքը՝ Կարմիր հրեշն էր եւ այդ անաստվածության հրեշի, այդ «խավարի» մշակողության դեմ էր ուղղված նրա ամբողջ պոեզիան:

Այսօր մենք ապրում ենք ազատ, անկախ Հայաստանում: Ունենք փոքր ազգի համար ամենակարեւորը՝ պետականություն: Աշխարհի 1/6 մասին տիրած Կարմիր հրեշը այլեւս չկա, իսկ փոքրիկ Հայաստանը կա, որովհետեւ հայորդիները մեր տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի խաչին ապավինելով էին գնում մարտի՝ Հայրենիքը պաշտպանելու, իսկ տուն վերադառնալով առաջին հերթին ծնրադրում էին լինում վերականգնելու մեր խոնարհված եկեղեցիները:

Մեր ազգը այսօր զարթնում է արդեն: Եվ խավարի ճնիցից մեզ բոլորիս արթնացրեց Պարույր Սեւակը իր «Անլռելի զանգակատնով», «Եռաձայն Պատարագ»-ի զանգերի ղողանջներով: Նա՝ Պարույրը.

«...զարթնած արդեն,
Հեռվից մի կույս,
Որ պարզեւում է ձեռքդ այն անխուսափելի»,
զգուշացրեց
«Մա՞րդ լինի, երկի՞ր, թե՞ հավատ,- մեկ է,
Անենքի դեմը
Իր ամենաուժեղ մասերի հետը
Անցնենք թողնելով սրա ու նրա
Դեռ զոր կողերի,
Դեռ փակ շուրթերի,
Տակավին ճնշող երեսի վրա», եւ այս ամենը նրա համար,
«Որ մենք չարդենք ինչպես ծովը
Իր ծեծատուր-անդրադարձ պետության մեջ»:

Բայց այսօր մեզ ավելի շատ պետք է զգոն լինել: Ավարայրի կամ Սարդարապատի ճակատամարտերում մենք զորեղ էինք, որովհետեւ համախմբված էինք, իսկ թշնամին կռնկրել երեւում էր եւ մարտի դաշտում էր մեզ հետ ուժերը չափում: Այսօր մեր թշնամին՝ ի տարբերություն մեզ, հետեւություններ է արել պատմության դասերից, եւ ինչին չկարողացավ տիրել հրով եւ սրով, փորձում է հասնել խորամանկ եւ հնուց ճարտարականությամբ, այն է՝ պառակտել ազգը մեր մեջ եւ հենց ներսից քանդել մեր երկիրը:

Մի՞թե դա էին երազում մեր մեծերը: Ո՛չ եւ հազար անգամ ո՛չ:

Հիշենք եւ կյանքի կարգախոս դարձնենք մեր երջանկահիշատակ Չարենցի պատգամը սերունդներին. «Ով հայ ժողովուրդ, քո միակ փրկությունը քո միասնության մեջ է»: Լսենք մեր հանճարներին եւ լինենք միասնական եւ բոլոր ներկաներս, որ այսօր եկել ենք Զանգակատուն՝ խոնարհվելու Պարույր Սեւակի հանճարին, նրա շիրիմի առջեւ աղոթենք Աստծուն իր իսկ տողերով.

«Թողություն տուր, Տե՛ր, ծանր խավարին,
Միայն թե թող Նա թողնի հեռանա:
Թող ծառե՛րն անգամ (առանց եւ ճամու),
Հարգանքով Նրա առջեւ կքռանան,
Միայն թե թող Նա թողնի հեռանա:

Մեզ վայել չէ եւ պարզապես անոթ է մեր ներքին խնդիրները դարձնել ողջ եվրոպայի քննարկման առարկա: Մենք ի վիճակի ենք մեր ներքին վեճերը լուծել առանց հարեւանների դիմելու:

Ինքնամաքրվենք, ինչպես կանխատեսել է մեծն Պարույրը.

«Եվ փառք Աստծու,
Որ մենք կարող ենք մեզ մաքրել այնպես,
Ինչպես օվկիանն է ինքն իրեն մաքրում»:

Հաջորդող տողերում հանճարը մարգարեանում է.

«Եվ փառք Աստծու,
Որ արծիվների հասունացումից
Թագադրվում է ո՛չ թե գիշերը,
Այլ ծո՛ւն է ծնվում»:

Եվ Պարույրի այս մարգարեական խոսքն է ինձ հույս տալիս, որ ցույցերի արծիվներից միեւնույնն է, նորից չի թագադրվի Գիշեր-խավարը:

Հողմաքեռիկ մարտի 1-ի եղեռնապարից (ինչպիսի՜ զարհուրելի հակասություն՝ եղբայրսպա՜ն-զարմա՜նք) չի կրկնվի: Դա են հաստատում մեր մեծ բանաստեղծի շարունակվող տողերը.

«Եվ փա՜ռք Աստծու,
Որ մեր հոգու մեջ
Եթե կա անիս եղեռնապարի,
Արդյա կան օրեր եւ ասպարիզի՛,
Եվ ասպարիզի՛...»

Եվ ես հավատում եմ, որ իմ փոքրիկ հայրենիքը, իմ Հայաստանը, որը Աստուծո նախախնամությամբ առաջվել է երջանիկ ապրելու շատ դեռ կունենա պայծառ օրեր ասպարեզի:

«Հազա՛ր բերան փառք»:

ԱԼԻԿ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Վահագն Մուղնեցյանը «մոգական ռեալիզմի» հիմնադիր

Արձակագիր, բանաստեղծ Վահագն Մուղնեցյանն ստեղծագործում է ավելի քան 35 տարի: Առաջինը՝ 1984-ին հրատարակված «Ճանապարհը երջանկի մեջ» խորագրով բանաստեղծությունների ժողովածուն էր, որտեղ երեւաց արվեստագետի նուրբ, ուրույն ձեռագիրը: Հետագայում Մուղնեցյանն ընթերցողների դատին ներկայացրեց «Այիգ» եւ «Եկվորները» վեպերը, որոնք խոր ըմբռնումներով, կերպարների ու ճեմարանների գեղեցկությամբ եւ առասպելական պատկերներով հարուստ ստեղծագործություններ են: «Տաբուն» վեռնելյալ վեպերի շարունակությունն է, որ ինքնատիպ լեզվական արտահայտչամիջոցներով արտացոլում է մեր կյանքը՝ 1930-ական թթ. մինչեւ նոր ժամանակները:

Երեկ Գրողների միության դահլիճում տեղի ունեցավ Վահագն Մուղնեցյանի «Տաբու» գրքի շնորհանդեսը:

«Վահագն Մուղնեցյանի յուրաքանչյուր հրատարակում եղել է երեւույթ: Տեղին է հիշատակել ականավոր Սերգեյ Խուրայեցյանի խոսքերը, թե Վահագնը մեր արձակում հիմնեց նոր՝ «մոգական ռեալիզմի» ուղին: Գիրքը ներկայացնում է Մուղնեցյանի ողջ ինքնատիպությունն ու յուրահատկությունը: Նրա ստեղծագործությունները դժվար ընթերցելի են, սակայն նոր խոսք ասելու ձգտում ունեն», բացման խոսքում ասաց ՀԳՄ նախագահ Լեւոն Անանյանը՝ գրական վաստակի համար արձակագրին շնորհելով ՀԳՄ-ի մեդալ:

«Հիացնում է գրի լեզուն, ոճը: Հուզելի են պատկերները, կերպարների ու ճեմարանների նկարագրությունը: Արձակ ստեղծագործություններում էլ արտացոլվել է բանաստեղծի ոգին ու ներաշխարհը», նշեց լրագրող Դավիթ Գասպարյանը:

Գրական վաստակի ու ծննդյան 60-ամյակի առիթով Մուղնեցյանը պարգեւատրվեց մշակույթի նախարարության ոսկե մեդալով:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Փանթասթիք նվագավար Ալէն Ալթունեան

Նախօրեին, երեկոյան, Փարիզի հռչակավոր Theatre de Champs-Elyses համերգասրահում երիտասարդ նվագավար Ալենը հրապարակեց ներկա խստապահանջ երաժշտասեր հասարակությանը: Նա ղեկավարեց Վերդիի Falstaff 3 արարով ճնարական կատարողությունը, orchestr de Paris-ը եւ Իտալիայից հրավիրված երգիչ-երգչուհիներին:

Ներկայացումը կրկնվելու է 6 անգամ, եռօրյա ընդմիջումներով: Փարիզի եւ մանավանդ փարիզահայությունը համոզված պիտի ըմբոշխնի այս տարի հոկտեմբերին, միջազգային համբավի տեր սոպրանո Հասմիկ Պապյանի կատարմամբ Փարիզի Pleycee համերգասրահում Վերդիի «Աիդայի» համերգային ներկայացումը՝ կրկին տաղանդավոր նվագավար Ալեն Ալթունեանի նվագավարությամբ:

ՍՈՍԵՆԻ,
Փարիզ

«Ոսկե ծիրանն» ընդլայնել է ծրագրերը

Երեկ ՀՀ մշակույթի նախարարությունում հրավիրված ասուլիսի ընթացքում «Ոսկե ծիրան» երեւանյան 5-րդ միջազգային կինոփառատոնի կազմկոմիտեի անդամները տեղեկացրեցին, որ այս տարի փառատոնը կունենա երկու նոր ծրագիր: Փոխարենը որոշել են «հրաժարվել հոգնեցնող բացում-փակումներից, համերգներից, հրավառություններից՝ դրանց վրա ծախսվող գումարներն օգտագործելով փառատոնի պրոֆեսիոնալ մակարդակն առավել բարձրացնելու համար»: Սա փառատոնի տնօրեն, կինոռեժիսոր **Հարություն Խաչատրյանի** տեղեկացումն է, համաձայն որի բացման արարողությունում պահպանվել է ծիրանի համետեսումը, իսկ պրոֆեսիոնալ բացումը՝ ռեժիսոր Ռուբեն Գեւորգյանի «Դրախտի թռչունները» ֆիլմի ցուցադրումն է լինելու: Ի դեպ այդ ֆիլմը Մոսկվայի կինոփառատոնի մրցութային ցանկում է: «Ոսկե ծիրանը» կփակվի ռեժիսոր Ատոմ Էգոյանի «Պաշտամունք կամ երկրպագություն» ֆիլմով, որը Կաննի մրցույթին արժանացել է էկումենիկ ժյուրիի մրցանակին: Փառատոնն ընդհանուր առմամբ հագեցած է լինելու ֆիլմերի ցուցադրմամբ:

«Ոսկե ծիրանի» շրջանակներում ՀՀ մշակույթի նախարարի աջակցությամբ կկայանա «Համահայկական կինոնախագիծ» ֆորումը, որին կմասնակցեն հայազգի կինոգործիչներ, ռեժիսորներ Հայաստանից եւ արտերկրից: Նախագիծը ղեկավարելու է ՀԳՄ նախագահ **Դավիթ Մուրադյանը**, որը տեղեկացրեց. «Նախատեսվում է մշակել երկու ֆիլմ-նախագիծ՝ խաղարկային եւ վավերագրական: Աշխարհի տարբեր երկրներում կայացած, իրենց անհատականությունը պահպանած արվեստագետները՝ յուրաքանչյուրը 10 րոպե տեւողությամբ կնկարահանի իր պատկերացմամբ «Տուն» (խաղարկային) եւ «Հող» (վավերագրական) խորագրերով ֆիլմեր, որոնք վերջում կմիավորվեն ու 2010-ին կներկայացվեն կինոփառատոնին»:

Ինչպես «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնն մյուս միջոցառումները, այնպես էլ «Ոսկե ծիրանը» տարբերվելու է իր պրոֆեսիոնալ մակարդակով, իսկ սփյուռքյան խմբերի համար՝ կանցկացվի ավանդական ձեւով:

Փառատոնի հաջորդ ծրագիրը ամբողջությամբ նվիրվում է Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան 100-ամյակին: Ինչպես տեղեկացրին փառատոնի կազմակերպիչները, հայաստանցի հանդիսատեսն առաջին հնարավորությունը կունենա դիտելու 1940-ականներին Հոլիվուդում Սարոյանի ստեղծագործությունների հիման վրա նկարահանված երեք կինոնկարները, ինչպես նաեւ Սարոյանի կողմից նկարահանած «Լավ զորքը» կարճամետրաժ կինոֆիլմը: Կներկայացվի նաեւ նրա ստեղծագործությունների հիման վրա նկարահանված ՀՀ-ի եւ ՌԴ-ի կինոգործիչների տարբեր տարիների 15 խաղարկային եւ անիմացիոն ժապավեններ: Կինոգետ Արծվի Բախչինյանը տեղեկացրեց, որ սարոյանական ֆիլմերը կներկայացնի եւ կինոարվեստի հետ նրա ունեցած առնչությունների դասախոսությամբ հանդես կգա սարոյանագետ, Հարավային Կալիֆորնիայի համալսարանի պրոֆեսոր Տիգրան Գույումջյանը: Փառատոնի շրջանակներում կկայանա Արծվի Բախչինյանի «Զորս ետսիլ. Սարոյանը եւ Հոլիվուդի դերասանուհիները» գրքույկի շնորհանդեսը: Գրքույկը ընդգրկում է հոլիվուդյան չորս հռչակավոր դերասանուհիների՝ Լիլիան Գիշի, Գրետա Գարբոյի, Միրիամ Հոփկինսի, Մերիլին Մոնրոյի մասին Սարոյանի գրած էսսեները բնագրով, նաեւ հայերեն եւ ռուսերեն թարգմանություններով:

«Ոսկե ծիրան» փառատոնն ընդլայնելով իր ծրագրերը՝ ՀՀ մշակույթի նախարարության եւ եվրոպայի խորհրդի հետ համատեղ «Կինոն որպես միջմշակութային երկխոսության միջոց» խորագրով կոնֆերանս է նախաձեռնել, որը կազմակերպում է «Japan Foundation»-ը եւ ընդգրկվում է Եվրախորհրդի «Կինոյան նախաձեռնություն» ծրագրի շրջանակներում:

Կինոռեժիսոր, փառատոնի տնօրեն Հարություն Խաչատրյանը տեղեկացրեց, որ փառատոնի գլխավոր հովանավոր «Վիվասելը» կրկին ջանք չի խնայել եւ հուլիսի 13-20-ը անցկացվող փառատոնի ընթացքում բոլոր ֆիլմերի համար տոմսերի արժեքը՝ 1200-1500 դրամի փոխարեն լինի 300 դրամ: Այդ գումարով հնարավոր կլինի դիտել 20-ից ավելի ֆիլմ:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Բոստոնի կինոփառատոնը հիացրել է հանդիսատեսին

«Փառատոնը արտակարգ էր: Զափազանց ոգեւորված էի եւ տպավորված ինչպես ֆիլմերի ընտրությունից, այնպես էլ կազմակերպչական մակարդակից», խոստովանել է «Հայկական դրամատիկական արվեստների դաշնության» (ՀԴԱԴ) տնօրենների խորհրդի անդամներից, մրցանակակիր դերասանուհի Կարինե Քոնդաքջյանը, արտահայտելով Բոստոնի գեղարվեստի թանգարանում մայիսի 30-ից հունիսի 1-ը տեղի ունեցած հայկական ֆիլմերի առաջին փառատոնի մասին:

Փառատոնը տեղի է ունեցել Բոստոնի թանգարանի եւ ՀԴԱԴ-ի սերտ համագործակցությամբ, ի մասնավորի Բռ Սմիթի (թանգարանի ֆիլմերի բաժնի տնօրենը) եւ Բիանկա Բախադուրյանի (ՀԴԱԴ-ի նախագահ) անդուլ ջանքերի շնորհիվ, արձանագրելով աննախադեպ հաջողություն: Բոլոր ֆիլմերի ներկայացումները, ըստ մամլո հաղորդագրության, անցել են լեփ լեցուն դահլիճում:

Ցուցադրվել են Տավիանի եղբայրների «Արտույտների ագարակը», Գոռ Կիրակոսյանի «Փոքր խաղաղ մեծ պատմությունը», «Ժողովրդի փաստաբանը», Հրազ Եղայանի «Զաղզ Գարիի կյանքն ու ժամանակները», Մարկ Տեյեյի կարճ պատմվածքի մոտիվներով Մայքլ Գուրջյանի «Պատերազմի աղոթք» եւ կանադահայ հայտնի ռեժիսոր Ատոմ Էգոյանի 2՝ «Օրացույց» եւ «Արշիլի դիմանկարը» ֆիլմերը: Վերջինս Ատոմի որդու՝ Արշիլի անվանակոչության մասին է:

Փառատոնի հաջողությանը նպաստել է Վարդանանց ասպետների կազմակերպությունը, որի ներկայացուցիչը նշել է, որ փառատոնը նաեւ համախմբել է Մասաչուսեթսի հայ համայնքի անդամներին: Նախատեսվում է փառատոնը դարձնել ամենամյա:

Հ. Օ.

«Մահվան խմբում» ֆրանսիացիները տապալվեցին

Հոլանդացիներն ազնիվ խաղի օրինակ ցույց տվեցին

Իրենց մրցավեճն ավարտեցին «մահվան խմբում» ընդգրկված հավաքականները, որի արդյունքում երկրորդ ուղեգիրը բաժին հասավ աշխարհի չեմպիոն իտալացիներին, իսկ ահա աշխարհի փոխչեմպիոն ֆրանսիացիներն ու ռումինացիները ստիպված են հավաքել ճամպրուկները:

Երկրորդ ուղեգրի բախտը ոչ այնքան ֆրանսիացիների ու իտալացիների ձեռքում էր, այլ ավելի շատ պայմանավորված էր այն բանով, թե ինչպես կդրսեւորեն իրենց հոլանդացիները ռումինացիների հետ մրցավեճում: Շատերն այն կարծիքին էին, որ ժամկետից շուտ ուղեգիր նվաճած հոլանդացիներն ամեն ինչ կանեն, որպեսզի Ֆրանսիան ու Իտալիան դուրս մնան հետագա պայքարից: Սակայն ի պատիվ հոլանդացիների, նրանք մարզական ազնիվ պայքար մղեցին եւ Յունտելարի ու վան Պերսիի խփած գոլերի շնորհիվ վստահ հաղթանակ տոնեցին՝ իտալացիների համար հարթելով քառորդ եզրափակչի ուղին: Հոլանդիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Մարկո վան Բաստենը խաղից առաջ խոստացել էր, որ իր սաները խաղալու են հաղթանակ տոնելու վճռականությամբ: Եվ նա կատարեց իր խոստումը, թեեւ ռումինացիների հետ խաղում խաղադաշտ էր դուրս բերել 2-րդ կազմը:

Ինչ վերաբերում է Իտալիա-Ֆրանսիա մրցավեճին, ապա այդ խաղում ֆրանսիացիներին "հետապնդեցին անհաջողությունները: Նախ վնասվածքի պատճառով խաղադաշտը թողեց Ռիբերին, ապա դաշտից հեռացվեց Աբիդալը ու Պիրլոն 11 մ հարվածով բացեց հաշիվը: Երկրորդ խաղակեսում էլ դե Ռոսիի հարվածից հետո գնդակը դիպչելով Անրիին, փոխեց ուղղությունը եւ հայտնվեց դարպասում: Չնայած գործադրած ջանքերին, Ֆրանսիայի հավաքականին չհաջողվեց ետ բերել դրությունը:

Ռոբերտո Դոնադոնի (Իտալիա)- Չեմ կարծում, թե սա իմ մարզչական կարիերայի ամենամեծ նվաճումն է, սակայն մեծ բավականություն ստացա: Հաղթանակը մեր ողջ կոլեկտիվի ներդրած ջանքերի արդյունքն է: Մենք ռոպեակի ոչ հաճելի պահեր ապրեցինք, սակայն ամեն անգամ ֆուտբոլիստներին հաջողվեց ետ բերել իրավիճակը: Խաղացողներն արժանի են գովասանքի: Սակայն մենք հաղթեցինք ոչ թե մարզական բախտի, այլ ֆուտբոլիստների ցուցադրած լավ խաղի շնորհիվ, որոնք գոլային մի շարք պահեր ստեղծեցին: Գովասանքի են արժանի նաեւ ֆրանսիացիները, որոնք նույնիսկ 10 հոգով մինչեւ վերջ պայքարեցին: Մենք հաղթեցինք դժվարին պայքարում, սակայն առջեւում ավելի դժվար խաղ է սպասում: Իսպանիայի հավաքականը շատ ուժեղ թիմ է, որին հաղթելն անչափ դժվար է:

Ռայմոն Դոմենեկ (Ֆրանսիա)- Ես հիասթափված չեմ, սակայն խիստ վրդովված եմ: Հպարտանում եմ սաներովս, որոնք մինչեւ վերջ պայքարեցին մեզ համար անհաջող դասավորված խաղում: Երբ կարճ ժամանակում վնասվածքի պատճառով զրկվում եք առաջատար ֆուտբոլիստից, մնում եք 10 հոգով եւ գոլ եք բաց թողնում 11 մ հարվածով, դժվար է չհուսահատվել: Սակայն մենք չհանձնվեցինք: Այս հավաքականը մեծ ապագա ունի: Այսօր շատ անհաջող էինք խաղում, իսկ որոշ դրվագներում պարզապես գեղեցիկ ֆուտբոլ էինք ցուցադրում: Եվրո-2008-ը մեր հավաքականի համար մեծ փորձ էր 2010-ի աշխարհի առաջնությանը նախապատրաստվելու ճանապարհին:

Այսպիսով, հայտնի դարձավ քառորդ եզրափակչի 3-րդ զույգը: Հունիսի 22-ին կմրցեն Իսպանիայի եւ Իտալիայի հավաքականները: Իսկ թե որ թիմն իրավունք ստացավ քառորդ եզրափակչում ուժերը չափելու Հոլանդիայի հավաքականի հետ, հայտնի դարձավ երեկ կեսգիշերին կայացած Շվեդիա-Ռուսաստան մրցախաղում:

Մրցաշարային աղյուսակ
«C» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հոլանդիա	3	3	0	0	9-1	9
2. Իտալիա	3	1	1	1	3-4	4
3. Ռումինիա	3	0	2	1	1-3	2
4. Ֆրանսիա	3	0	1	2	1-6	1

ՏԵՍԱԿԵՏ

Վճռորոշը ֆուտբոլիստների կատարողական վարպետությունն է

*Շարունակելով ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության վերաբերյալ մասնագետների կարծիքների հրապարակումը, այսօր իր տեսակետն է արտահայտում «Միկայի» ավագ մարզիչ **Սուրեն Բարսեղյանը**:*

Ճիշտ է, դեռ ժամանակը չէ Եվրոպայի առաջնության արդյունքների ամբողջական վերլուծության, սակայն կայացած հանդիպումներից ելնելով կրկին այն կարծիքին եմ, որ ֆուտբոլը զարգանում է ունիվերսալիզացիայի ճանապարհով, որում վճռորոշը ֆուտբոլիստների անհատական կատարողական վարպետությունն է: Առաջին երեք տուրերը ցույց տվեցին, թե որքան հաճախ ու անզիջում պայքար է ընթանում: Մրցակիցները միմյանց չեն զիջում, իսկ հաղթում էր այն թիմը, որի ֆուտբոլիստների կատարողական վարպետությունն ավելի բարձր էր, ինչի շնորհիվ էլ կարողանում էին իրացնել գոլային պահերը: Սա առաջին նախապայմանն է: Ճիշտ է, այս կարծիքը բավական ժամանակ գերիշխում է ֆուտբոլում եւ բոլոր մասնագետներն աստիճանաբար համաձայնվում են դրա հետ:

Առայժմ առաջնությունում տոն են տալիս հիմնականում ֆուտբոլային գերտերությունների հավաքականները, որոնք մասնագետներից շատերի կարծիքով պետք է լինեին հաղթողի գլխավոր հավակնորդների թվում: Իհարկե, եղան նաեւ առանձին անակնկալներ, թեեւ անակնկալ բառն այսօր այնքան էլ տեղին չէ: Որովհետեւ հաջողության է հասնում այն թիմը, որը կոնկրետ այդ պահին ավելի պատրաստ է խաղին, ավելի մեծ վարպետություն ու հաղթանակի կամք է դրսեւորում, կարողանում է իրացնել գոլային պահերը: Այս առումով նախանձելի համառություն ու հաղթանակի հասնելու կամք դրսեւորեցին թուրքերը: Շվեյցարացիների հետ խաղում նրանք կարող էին նաեւ պարտվել: Ինչ-որ տեղ թուրքերի բախտը բերեց եւ նրանք խաղավերջում կորզեցին հաղթանակը: Իսկ չեխերի հետ խաղում նաեւ կարողացան օգտագործել մրցակցի սխալն ու քառորդ եզրափակչի ուղեգիր նվաճել:

Թեեւ ռուսներն առաջին խաղում խոշոր հաշվով պարտվեցին իսպանացիներին, սակայն չի կարելի ասել, թե նրանք կարգով զիջում էին մրցակցին: Երբ 0-1 հաշվի ժամանակ իրացնեին գոլային պահը, ապա դժվար է գուշակել, թե խաղն ինչ ընթացք կունենար: Կրկին վճռորոշ դեր խաղաց ֆուտբոլիստների վարպետությունը: Իսպանացիներից աչքի ընկավ Դավիթ Վիլյան՝ ապահովելով իր թիմի հաղթանակը:

Առաջնությունում աչքի ընկնող ֆուտբոլիստները շատ են եւ դեռ նրանց թիվը կավելանա: Մի կողմ թողնելով Ռոնալդուին, որն ընթացիկ մրցաշրջանում պարզապես փայլուն խաղ է ցուցադրում, կնշեի նաեւ պորտուգալացի Պեպեին, շվեյցարացի Հական Յակինին, թուրքերից կառանձնացնեի Արդային ու Նիհաթին: Իսպանացիների կազմում եւս կան լավ ֆուտբոլիստներ: Առայժմ ռմբարկուի հատկանիշներով աչքի է ընկնում Դավիթ Վիլյան: Ինձ թվում է, որ դեռ իր խոսքը կասի Ֆեռնանդո Տորեսը, որը շատ բարձրակարգ հարձակվող է իր ուրույն խաղաոճով: Այդպիսի ֆուտբոլիստները թիմում եղանակ են ստեղծում իրենց նպատակասլացությամբ, ռմբարկուի հատկանիշներով: Գերմանիայի հավաքականը շատ հավասարակշռված թիմ է, որի կազմում ինձ դուր էր գալիս Միրոսլավ Կլոզեն: Ճիշտ է, նա դեռեւս չի բացել գոլերի թիվն առաջնությունում, սակայն լավագույն հարձակվողներից մեկն է: Արդյունավետ խաղով աչքի է ընկնում Լուկաս Պոդոլսկին: Մի խոսքով, կան ֆուտբոլիստներ, որոնք ունակ են վճռել հանդիպման ելքը:

Առանց սխալվելու իրավունքի

Այսօր Բազելում կայանալիք Պորտուգալիա-Գերմանիա հանդիպումով մեկնարկում է Եվրոպայի առաջնության քառորդ եզրափակիչ փուլը, որով մրցաշարը թեւակոխում է վճռորոշ շրջան: Այժմ յուրաքանչյուր «սայթաքում» կարող է ճակատագրական լինել ու թիմին դուրս թողնել հետագա պայքարից:

Նշենք, որ 1980-92-ին կայացած Եվրոպայի առաջնություններում խմբային մրցաշարերի հաղթողները մանում էին կիսաեզրափակիչ: Պորտուգալիայի հավաքականը 5-րդ անգամ է հանդես գալու քառորդ եզրափակչում: Այդ փուլում նրանք հանդես են եկել 1960, 1996, 2000 եւ 2004-ին: Իսկ ահա գերմանացիները վերջին անգամ քառորդ եզրափակչի ուղեգիր էին նվաճել 1996-ին: Այսօրվա հանդիպումը մրցակիցների 15-րդ մրցավեճն է: Առավելությունը գերմանացիների կողմն է (+6=5-3, 18-14): Բուքմեյքերները որոշ առավելություն են տալիս պորտուգալացիներին՝ հաղթանակը գնահատելով 2,35 գործակցով: Գերմանիայի հավաքականի հաղթանակի գործակիցը 2,75 է, իսկ ոչ-ոքին գնահատվում է 3,10 գործակցով:

Առաջիկա խաղում գերմանացիները կազմի հետ կապված լուրջ խնդիրներ կարող են ունենալ: Վնասվածքներ ունեն հավաքականի 31-ամյա կիսապաշտպան Տորստեն Ֆրինգսը եւ լավագույն ռմբարկու Լուկաս Պոդոլսկին, ուստի նրանց մասնակցությունը հարցական տակ է: Թեեւ խմբային մրցաշարի վերջին երկու հանդիպումներում Գերմանիայի հավաքականի խաղը չգոհացրեց ֆուտբոլասերներին, սակայն գլխավոր մարզիչ Յոահիմ Լեւը հավասար է գնահատում մրցակիցների հաղթելու հնարավորությունները. «Վերջին երկու հանդիպումներում չդրսեւորեցինք մեր իրական ուժը: Խորվաթների հետ վատ խաղացինք, իսկ ավստրիացիների հետ խաղում իրավիճակը արտակարգ էր: Ի ուրախություն մեզ, հաջողվեց հաղթել ու շարունակել պայքարը: Պորտուգալիայի հավաքականը ավելի շատ կգոհի, քան խորվաթները ու ավստրիացիները: Նման խաղում մեզ ծանոթ է: Առաջին անգամ այս մրցաշարում մենք հաղթողի հավակնորդ չենք, ինչը բնավ վատ չէ: Մրցակիցների հնարավորությունները հավասար եմ գնահատում: Պորտուգալացիների ուժը միայն Քրիստիանու Ռոնալդուն չէ: Նրանք ունեն այլ հիանալի ֆուտբոլիստներ, որոնց կանգնեցնելը դժվար կլինի: Բայց մեր թիմում էլ պրոֆեսիոնալ, բարձրակարգ ֆուտբոլիստներ կան, ուստի համոզված եմ, որ կարող ենք կիսաեզրափակչի ուղեգիր նվաճել»:

Իր հերթին Քրիստիանու Ռոնալդուն զգուշացրել է խաղընկերներին, որ գերմանացիների հետ խաղում սխալվելու իրավունք չունեն. «Գիտենք, որ սխալվելու իրավունք չունենք, ուստի պետք է կենտրոնացված խաղալ մինչեւ վերջին րոպեն: Պետք է հարգել մրցակցին, որը վտանգավոր է ցանկացած իրավիճակում: Հույս ունեմ կարեւոր դեր խաղալ մրցախաղում: Սակայն թիմային շահը վեր է ամենայնից: Հույս ունեմ, որ ամեն ինչ բարեհաջող կընթանա: Կարեւորը հաղթանակն է»:

Կոլերը կխաղա «Կռիլյա Սովետովում»

Չեխիայի հավաքականի 35-ամյա հարձակվող Յան Կոլերը հայտարարել է, որ հրաժեշտ է տալիս ազգային հավաքականին: Սակայն նա կշարունակի ելույթները մեծ ֆուտբոլում: Նոր մրցաշրջանը նա կանցկացնի «Կռիլյա Սովետովում»՝ տեղափոխվելով «Նյուրնբերգից»: [illegible] Կոլերը մեկ տարվա պայմանագիր կկնքի ռուսական ակումբի հետ: Հետաքրքիր է, որ նա հենց Ավստրիայում կմիանա իր նոր թիմակիցներին, որոնք ուսումնամարզական հավաք են անցկացնում: 202 սմ հասակ ու 99 կգ քաշ ունեցող այդ ֆուտբոլիստը հանդես է եկել նաեւ չեխական «Սպարտայում», բելգիական «Լոկերենում» ու «Անդերլեխտում», գերմանական «Բորուսիայում» ու ֆրանսիական «Մոնակոյում»:

«Բանկերի արքան» հաղթեց գլխավոր հակառակորդին

Շախմատի տանը մեկնարկել է շախմատի Հայաստանի տղամարդկանց ակումբային առաջնությունը: Սպասվում է, որ չեմպիոնի տիտղոսի համար հիմնական պայքարը կընթանա «Բանկերի արքա» եւ «Միկա» թիմերի միջեւ: Առաջին տուրում մրցակիցները հանդիպեցին միմյանց: 3,5-2,5 հաշվով հաղթանակ տոնեց «Բանկերի արքան»: Թիմի հաղթանակն ապահովեց Տիգրան Քոթանջյանը՝ պարտության մատնելով Արա Մինասյանին: Մյուս պարտիաներում գրանցվեցին ոչ-ոքիներ: Հաշտություն կնքեցին Վահանյանն ու Սարգսյանը, Լպուտյանն ու Չոբանյանը, Հակոբյանն ու Պետրոսյանը, Արտաշես Մինասյանն ու Փաշիկյանը, Անաստասյանն ու Լանինը: Ինչպես տեսնում ենք, «Միկայի» կազմում կան այլ երկրներից հրավիրված շախմատիստներ:

Մյուս մրցախաղում ՖԻՄԱ-ն մեծ առավելությամբ հաղթեց «Երեւանին» (5-1), իսկ «Հրազդան»-«Գյումրի» մրցախաղում գրանցվեց 3,5-2,5 հաշիվը:

Կոչումներ հայ շախմատիստներին

Սիբենիկում կայացած ՖԻԴԵ-ի նիստում գրոսմայստերի կոչում է շնորհվել Աշոտ Գրիգորյանին: Դավիթ Քալաշյանը ստացել է միջազգային վարպետի, իսկ Նորայր Քաջանթարյանը՝ ՖԻԴԵ-ի վարպետի կոչում: Կոչումներ են ստացել նաեւ արտերկրում բնակվող մեր շախմատիստները: Չեխիան ներկայացնող Վիգեն Միրումյանին շնորհվել է գրոսմայստերի կոչում: Ռուսաստանցի Կարինե Համբարձումյանին շնորհվել է միջազգային վարպետի կոչում, իսկ ԱՄՆ-ում բնակվող Սեւան Մուրադյանն այսուհետեւ կկրի ՖԻԴԵ-ի վարպետի կոչումը:

Լոկետը չդիմացավ հարվածների տարափին

Ամերիկացի բռնցքամարտիկ Կելի Պավլիկը պահպանեց WBC-ի եւ WBO-ի վարկածներով միջին քաշում աշխարհի չեմպիոնի իր տիտղոսները: Ատլանտիկ Սիթիում կայացած մենամարտում նա մեծ առավելությամբ հաղթեց բրիտանացի Գերի Լոկետին:

Արդեն 2-րդ ռաունդում Լոկետը մրցակցի հուժկու հարվածներից հետո երկու անգամ ծնկի իջավ: Երրորդ ռաունդում, երբ Լոկետը հայտնվեց նոկդաունում, նրա մարզիչ Էնզո Կալցագեի հրահանգով մենամարտը դադարեցվեց: Մենամարտից հետո Լոկետը հայտարարել է, որ չէր հասցնում նույնիսկ հետեւել մրցակցի հարվածներին, որոնք տարափի նման թափվում էին իր վրա:

Չեմպիոնական գոտու հերթական պաշտպանությունը Պավլիկը կիրականացնի սեպտեմբերի 27-ին: Այդ օրը նա կմրցի մեքսիկացի անվանի բռնցքամարտիկ Մարկո Անտոնիո Ռուբիոյի հետ:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը հայտարարում են 2008 թ. ստեղծագործական եւ գիտական լավագույն աշխատանքի

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը (ՀՀԿ) եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը (ՌՀՄ) մեծ ուշադրություն են դարձնում Հայաստանի գիտական եւ ստեղծագործական մտավորականության գործունեության ակտիվացմանը, օժանդակում հիմնախնդիրների լուծմանը: Այդ աշխատանքները իրագործվում են ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի եւ ստեղծագործական միությունների հետ համագործակցությամբ, տարբեր ծրագրերով ու համատեղ միջոցառումներով:

ՀՀԿ եւ ՌՀՄ կողմից ստեղծագործական միությունների հետ 2007թ.-ին հայտարարված մրցույթը մի նոր խթան հանդիսացավ գրողների, ժուռնալիստների համար: «Հայը 21-րդ դարասկզբին» թեմայով մրցանակների արժանացան երեք գրող, «Հայրենիք-սփյուռք, սփյուռք-սփյուռք» թեմայով մրցանակներ ստացան յոթ ժուռնալիստ:

Այս տարի Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը ընդլայնել են իրենց գործունեության ոլորտը՝ մրցանակներ սահմանելով նաեւ ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի, նկարիչների, կոմպոզիտորների միությունների համար: Մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը 80.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ է:

Մրցանակաբաշխության պայմանները.

1. Հայաստանի գրողների միություն.

Թեման՝ «Հայը 21-րդ դարասկզբին» 2008 թ. անտպագիր գործերի (վեպ, արձակ) համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 15.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

առաջին մրցանակ	$7000
երկրորդ մրցանակ	$4500
երրորդ մրցանակ	$2500

2. Հայաստանի ժուռնալիստների միություն.

Թեման՝ «Հայաստանը համայն հայության հայրենիքն է» 2008թ. լրագրողական լավագույն հրապարակման համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 10.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ՝ հետեւյալ անվանակարգերով.

1. Հայաստանի Հանրապետությունը աշխարհի բոլոր հայերի հայրենիքն է, հայրենադարձությունը
2. Ազգային միասնությունը՝ հայրենիքի հզորացման գրավական
3. Ապրել Հայաստանով եւ Հայաստանի համար
4. Ժողովուրդն է երկրի տերը, զինվորն ու մշակը
5. Հոգեւոր հայրենիքի սահմանները

Մրցանակային ֆոնդը հավասարապես կբաշխվի նշված անվանակարգերում հաղթողների միջեւ:

3. ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա.

«Լավագույն գիտական աշխատանք» հայագիտության, հասարակական, բնական, ճշգրիտ, տեխնիկական գիտությունների եւ ինֆորմատիկայի բնագավառներում, 2007թ. հրատարակված կամ արտերկրում պատենտավորված աշխատանքների համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 30.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ:

Մրցանակային ֆոնդը հավասարապես կբաշխվի նշված բնագավառներում հաղթողների միջեւ:

4. Հայաստանի նկարիչների միություն.

Թեման՝ «Հայաստանը եւ հայաստանցիները նկարչի աչքերով», մրցանակային ֆոնդը՝ 10.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

գեղանկար	$4000
քանդակ	$3000
գրաֆիկա	$1500
դեկորատիվ արվեստ	$1500

5.Հայաստանի կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միություն.

«Հայ ժամանակակից կոմպոզիտորական արվեստի ստեղծագործական ձեռքբերում» կոմպոզիտորական աշխատանքների համար, մրցանակային ֆոնդը՝ 15.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ.

կամերային նվագախմբի համար	$3000
մենակատարների անսամբլի համար	$3000
երգչախմբային ստեղծագործություն	$2500

«Հայ երաժշտագիտության զարգացման նոր հեռանկարներ» խորագրով

երաժշտագիտական ստեղծագործություն	$2500

Հայաստանի ստեղծագործական միությունների կողմից հայտարարված մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել միայն տվյալ կազմակերպությունների անդամները: **Նյութերի ներկայացման վերջին ժամկետը մինչեւ 2009թ. հունվարի 31-ը:**

Ծանոթություն. մրցույթներն անցկացնող կազմակերպությունները կարող են մրցույթի կազմակերպչական ծախսերի համար օգտագործել մրցանակային ֆոնդի մինչեւ 10%-ը, իսկ կոմպոզիտորների միությունը, ելնելով ոլորտի առանձնահատկություններից, մինչեւ 25 տոկոսը:

Համաշխարհային հայկական կոնգրես
Ռուսաստանի հայերի միություն

Մրցանակաբաշխության հետ կապված բոլոր հարցերով կարող եք դիմել՝

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության
հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակ՝ **51 04 42**
Հայաստանի գրողների միություն՝ **56 38 11**
Հայաստանի կոմպոզիտորների միություն՝ **52 47 02**
Հայաստանի ժուռնալիստների միություն՝ **56 12 76, 56 14 47**
Հայաստանի նկարիչների միություն՝ **56 48 53, 56 47 24**
ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա՝ **52 75 30, 52 70 31**

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-08/38» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար «Տրակտորների պահեստամասերի պատրաստման ծառայությունների» ձեռքբերման նպատակով:** Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ-ի, 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.30-ն:

Մրցույթի հրավեր 062/08

ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ **«Գյումրիում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում սկսնակ գործարարների ձեռներեցության աջակցություն»** ծրագրի իրականացման համար:

Մրցույթի հրավերին մանրամասն կարելի է ծանոթանալ ՄԱԶԾ-ի http://www.undp.am ինտերնետային կայքից կամ գնումների բաժնից՝ Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Ախնոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ հուլիսի 4, ժամը 17:00:

Մրցույթի հրավեր 063/08

ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ **Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոնի (Հայաստանի ՓՄՁ ԶԱԿ) կենտրոնական եւ մարզային մասնաճյուղերի գրասենյակների աշխատակիցների վերապատրաստման համար:**

Մրցույթի հրավերին մանրամասն կարելի է ծանոթանալ ՄԱԶԾ-ի http://www.undp.am ինտերնետային կայքից կամ գնումների բաժնից՝ Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Ախնոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126 կամ 119, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ հուլիսի 4, ժամը 17:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Էքսպորտային վարկեր Սլովակիայից

Տրամադրվում են վարկեր Հայաստանի Հանրապետությունում եւ ԼՂՀ-ում ՀԷԿ-երի կառուցման եւ շահագործման համար նախատեսված սարքավորումների ձեռքբերման եւ ներմուծման նպատակով:

Վարկերը տրամադրվում են տարեկան մինչեւ 10% տոկոսադրույքով:

Մարման ժամկետը 6-7 տարի:

Մանրամասների համար կարող եք զանգահարել +37410 54-89-36 կամ +37494 366-989

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
Էքսպորտային վարկերի միջոցով ABC Klima եւ այլ կլիմատիզացիոն համակարգերի ձեռքբերում եւ ներդրում

Տրամադրվում են վարկեր Հայաստանի Հանրապետությունում եւ ԼՂՀ-ում բազմաբնակարան շենքերի, առանձնատների, գրասենյակային համալիրների կլիմատիզացիայի (տաքացման, սառեցման, օդափոխման, միկրոկլիմայի կարգավորման) համակարգերի ձեռքբերման, ներկրման եւ տեղադրման նպատակով:

Վարկերը տրամադրվում են տարեկան մինչեւ 10% տոկոսադրույքով:

Մարման ժամկետը 6-7 տարի:

Մանրամասների համար կարող եք զանգահարել +37410 54-89-36 կամ +37494 366-989

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 18.06.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	304.59
EUR	1	ԵՎՐՈ	471.72
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.87
GEL	1	Վրաց. լարի	213.45

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համար՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 18.06.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրված է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: